# అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక
నవంబరు 2016



## శ్రీకృష్ణుడు శాశ్వత దైవము



శ్రీకృష్ణుడు దివ్యానందముయొక్క శాశ్వతముయొక్క మహా వ్యక్తిత్వము; ఆయన కారణంగానే, ఆయన క్రీడ కారణంగానే, ఆయన ఆనందం కారణంగానే, ఆయన మాధుర్యం కారణంగానే సృష్టి సాధ్యమైంది.

బ్రహ్మ మహా అమరత్వం, విష్ణువు మహా శాశ్వతత్వం, శివుడు మహా అనంతత్వం, శ్రీకృష్ణుడు ఆత్మ — వశవర్తి అయిన, ఆత్మ — బహిర్గతం చేసే, ఆత్మ — అభివ్యక్తమయే, ఆత్మ శోధించే పరమేష్ఠియొక్క శాశ్వతత్వము, అనంతత్వము, అమరత్వము.

*CWSA 12:208-09* — *అనువాదం: డా. త్రిపురారిభట్ల ప్రసన్నకృష్ణ*

# విజయ కిరీటము నొసగే ఈ యోగంయొక్క సాక్షాత్కారత

నీవు ఈ మొత్తం ప్రపంచమును అనంత దివ్య వ్యక్తిత్వము యొక్క వ్యక్తీకరణగా, మహా లీల లేదా క్రీడగా ఎరుక పొందినప్పుడు, వ్యక్తిత్వరహిత సత్ ఆత్మ కాకుండా అభివ్యక్తమైన ఉనికికి ఆధారముగా ఎరిగినప్పుడు – నీవు ఆ జ్ఞానమును పోగొట్టుకొనక పోయినప్పటికీ – శ్రీకృష్ణుడే సర్వ అభివ్యక్తముగాను, అభివ్యక్తము కాని ఉనికిగాను ఏక కాలంలో అయినవాడుగా, ఆధారముగా, అతీతముగా, (అవ్యక్తో వ్యక్తత్ పరః), నీవు సమస్తంలో చూసినప్పుడు అది ఈ యోగంయొక్క విజయ కిరీటము నొసగే సాక్షాత్కారత. ఈ సదాత్మ వెనుక అసత్ యొక్క నిశ్శబ్దం ఉంటుంది, దానినే బౌద్ధ శూన్యవాదులు శూన్యంగా సాక్షాత్కరించుకొన్నారు, ఆ నిశ్శబ్దం ఆవల ఉండేది పరాత్పర పురుషుడు (పురుషోవరేణ్యా ఆదిత్య వర్ణాస్ తమసః పరస్తాత్). అతడే తన అస్తిత్వం నుంచి ఈ విశ్వాన్ని దానిలో సర్వవ్యాపియై యుండి దానికి ఆసరాగా అపరిమిత-పరిమిత పరమేశ్వరుడిగా, అనంతుడిగా, సర్వము తానైనవాడుగా, శివుడిగా, నారాయణుడిగా తయారు చేశాడు. లీలామయుడైన శ్రీకృష్ణుడు తన ప్రేమతో మనల నందరినీ తన వైపుకు లాగుకొనేవాడు, తన గొప్ప చాకచక్యాలతో మనల నందరినీ బలవంతం చేసేవాడు. తన శాశ్వత క్రీడయొక్క సంతోష, బల, సౌందర్యాలతో బహుముఖాలైన ఈ విశ్వంలో క్రీడిస్తాడు.

ఈ ప్రపంచం కేవలం అతని అస్తిత్వం, జ్ఞానం, ఆనందం, సత్ , చిత్ , ఆనందముల క్రీడాక్షేత్రం. మహాపదార్థం తనకు తానుగా కూడా భౌతికం కానిదిగా, పదార్థం కానిదిగా, కాని చైతన్యంయొక్క రూపంగా (గుణం), ఇంద్రియ-జ్ఞానం ద్వారా గ్రహించిన అస్తిత్వం యొక్క లక్షణం ఫలితంగా, ఒక రోజు నీ కది వాస్తవంగా వెల్లడవుతుంది. ఘనాకృతి తనకు తానుగా కూడా కేవలం గుణాల కలయిక మాత్రమే. సంహతి మరియు ధృతి, అంటిపెట్టుకోవడం, స్థిరంగా ఉండటం, చేతనా అస్తిత్వం యొక్క ఒక స్థితి, అంతకంటె మరేమీ కాదు. పదార్థము, ప్రాణము, మనస్సు, మనస్సు కావల నున్నది, సమస్తం శ్రీకృష్ణమయం. అనంత-గుణ పరబ్రహ్మం విశ్వంలో సచ్చిదానందంగా క్రీడిస్తున్నాడు. మనకీ సాక్షాత్కారం కలిగినప్పుడు, మనం దానిలో భద్రంగా, శాశ్వతంగా వసించినప్పుడు దుఃఖం, పాపం, భయం,

మతిభ్రమ, అంతరంగ వైరుధ్యాల వైరాలు మరియు బాధల సంభావ్యతలన్నీ మన అస్తిత్వం నుంచి బలిష్టమైన శక్తితో నెట్టివేయ బడతాయి.

*CWSA 13: 76-77* *అనువాదం: డా. త్రిపురారిభట్ల ప్రసన్నకృష్ణ*

# శాశ్వత దైవము

## శ్రీకృష్ణుడు సమస్తంలోను వసిస్తున్నాడు

శ్రీకృష్ణుడు సమస్తంలోనూ వసిస్తున్నాడు. కేవలం జీవించే వాటిలోనే కాకుండా జీవం లేనివాటిలో కూడా మనం శ్రీమన్నారాయణుని తప్పక దర్శించాలి, మహాశివుని అనుభవించాలి, మహాశక్తి చుట్టూ మన చేతులతో చుట్టేయాలి. మహాపదార్థ భావనతో ఇప్పుడు అంధకార బంధురమైపోయిన మన కనులు, ఆ పరమోత్కృష్ట ప్రకాశానికి తెరచుకున్నప్పుడు, జీవం లేనిదిగా మనం దేనినీ చూడం, కాని సమస్తమూ ఇమిడి పోయి ఉన్నదే, వ్యక్తంగా లేదా అవ్యక్తంగా, ముకుళించుకొని లేదా వికసించి, గుప్తంగా లేదా అభివ్యక్తమై లేదా అభివ్యక్తమయ్యే క్రమంలో, అన్నం లేదా మహాపదార్థం అని మనం చెప్పుకొనేటటువంటి కేవలం ఆ ముకుళించుకొని ఉన్న ఆ చైతన్యస్థితి మాత్రమే కాకుండా, జీవం, మనస్సు, జ్ఞానం, ఆనందం, దివ్యశక్తి, అస్తిత్వం — ప్రాణ, మనస్, విజ్ఞాన, ఆనంద, చిత్ , సత్ గా కూడా. అన్నింటిలోనూ స్వయం-ఎరుక కలిగిన భగవంతుని వ్యక్తిత్వం దీర్ఘమగ్నమై, తన గుణాల ఆనందాన్ని పొందుతుం టుంది. పుష్పాలు, ఫలాలు, మట్టి, చెట్లు, ఖనిజాలు, అన్నింటిలో ఒక సంతోషం ఉంది. దానిని నీవు ఎరుగ గలవు, కారణం అన్నింటిలో శ్రీకృష్ణుడు వసిస్తున్నాడు (ప్రవిష్య), వాటిలో ప్రవేశించిన తర్వాత, మూలపదార్థంగా లేదా భౌతికంగా కాకుండా, — కారణం, అటువంటిదేమీ లేదు కనక, మహాప్రదేశము మరియు మహాకాలాలు లోకసంప్రదాయాలు, ఇంకా, విషయగ్రహణమునకు పెట్టుకున్న అమరికలు, అంతా భగవానుని యొక్క సృజనాత్మకమగు మహాకళాకౌశలంలో దృశ్యమాన చిత్రకళ — కాని అతని అస్తిత్వ దివ్య ఎరుక మటుకు చిత్ ద్వారా మాత్రమే.

*CWSA 13:78*

దేవుడు ఒక్కడే కాని ఆయన తన ఏకత్వానికి పరిమితమైపోడు. మనం ఇక్కడ ఆయనను, ఏకం ఎల్లప్పుడు అనేకంగా అభివ్యక్తమవటంలా చూస్తున్నాం. దానికి ఆయన వివశుడైపోవడం కారణం కాదు, కాని ఆయన ఆ విధంగా ఇచ్ఛగించాడు కనక. సృష్టికి ఆవల ఆయన అనిర్దేశ్యం, ఇదమిత్థమని చెప్పలేనిది, ఏకమా లేక అనే అని వర్ణించలేనివాడు. దానినే ఉపనిషత్తులు, ఇంకా ఇతర పవిత్ర గ్రంథాలు నిరంతరం బోధిస్తున్నాయి; ఆయన ఏకమేవా ద్వితీయం, ఉన్నది ఒక్కటే మరి ఇతరము లేదు. అయినా కూడా, పర్యవసానంగా ఆయన "ఈ మనిషి, కనుచూపు దూరంలో స్త్రీ, ఆ నీలి-రెక్కల పక్షి, ఈ సింధూరవర్ణపు కనుగవ గలవాడు." అతడు సర్వస్వము (సాంత), అతడు ఆనంతుడు, జీవుడూ అతడే. శ్రీకృష్ణుడు గీతలో చెప్తున్నాడు, "నేను అశ్వత్థ వృక్షమును, నేను మృత్యువును, నేను అగ్ని వైశ్వా నరుడను, నేను అన్నమును జీర్ణం చేసే అగ్నిని, (జఠరాగ్నిని) నేను వ్యాసుడను, నేను వాసుదేవుడను, నేను అర్జునుడను". సమస్తమూ ఆయన అనంత అస్తిత్వంలో ఆయన చైతన్యక్రీడ, ఆయన అభివ్య క్తాలు, కనుక అన్నీ వాస్తవమే. మాయ అంటే పరబ్రహ్మము యొక్క స్వేచ్ఛ తప్ప మరేమీ కాదు, — పరిస్థితుల ననుసరించి తనను తాను వ్యక్తపరచుకొనేవాడు. అతడు దాని వలన ఏ విధంగాను మనం చూస్తున్న విధంగా లేదా ఆలోచిస్తున్న విధంగా పరిమితమైనవాడు కాదు. అటువంటి ఆ మహామాయ నుంచే మనం తప్పక తప్పించుకొని బయటపడాలి, అజ్ఞానంయొక్క మహామాయ విషయాలను వేరుగా ఉన్నవాటిగా, దైవికం కానివిగా, చైతన్యం లేని వాటిగా, వాస్తవానికి పరిమితమైనదానిని అపరిమితమైనదానిగా, స్వేచ్ఛను హద్దుల మధ్య ఉన్నదానిగా నిర్ధారిస్తుంది. శ్రీకృష్ణ, గోపికల కథ నీకు గుర్తుందా, అందులో నారదుడు వెళ్ళిన ప్రతి గృహంలోనూ శ్రీకృష్ణుడు అనేక విధాలైనటువంటి ప్రవృత్తిలో ఉండటం, ప్రతి గోపిక వద్ద వేరే శరీరంలో ఉండటం, అయినప్పటికీ అదే శ్రీకృష్ణుడు! ఆ కథలో నీకు తెలిసినటువంటి భక్తిపరమైన తాత్పర్యాన్ని పక్కకు పెడితే, అది ఆయన విశ్వలీలకు సరి అయిన భావం. అతడే సర్వం, ప్రతి ఒక్కడు, తన వాస్తవికమైన వేరైనటువంటి దివ్యప్రకృతిగల అతడు ఒక మహాపురుషుడు. కార్యం అతడే, అయి నప్పటికీ అదే సమయంలో అతడు పరాప్రకృతి అయిన రాధతో ఉన్న పురుషోత్తముడు.

అతడు ఇచ్ఛగించినచో వీటన్నింటిని అతడు తనలోకి ఉపసంహరించుకో గలడు, తిరిగి ఇచ్ఛగించినప్పుడు బయటపెట్టనూగలడు. ఒక దృష్టికోణంలో అవన్నీఆయనతో ఒక్కడిగానే ఉన్నాయి, మరొక దృష్టికోణంలో అతనికి వేరుగా ఉన్నట్టుగా ఉన్నాయి, మరింకొక దృష్టికోణంలో ఎల్లప్పుడూ వేరుగానే ఉన్నవిగా ఉన్నాయి, కారణం అవన్నీ ఎల్లప్పుడూ ఉన్నవే, ఆయనలో గుప్తంగా లేదా వ్యక్తంగా, ఆయన ఇష్టం మేరకు. ఈ దృక్పథా లన్నింటితో విభేదించినందు వలన వచ్చే లాభమేమీ లేదు. భగవంతుని దర్శించే వరకు నిరీక్షించు. నిన్ను నీవు, ఆయనను, తెలుసుకో, అప్పుడు వాగ్వివాదాలు, తర్కవితర్కాలు అనవసరమైపోతాయి.

*CWSA 13:89-90*

## శ్రీకృష్ణుం౦ు — దివ్యపురుషుడు

ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం (బృందావన కృష్ణుడు, ఆయన లీలాగాథలు అనేవి నిజమైనవా లేక కేవలం గాఢమైన ఆధ్యాత్మిక ప్రతీకలా), ఒకరు ఆధ్యాత్మిక అనుభవానికి, మార్మికమైన, తాంత్రికమైన అనుభవానికి ఎటువంటి విలువను ఇస్తారనేదాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది, అనగా, భౌతికం కంటె ఇతర అంతస్తుల విషయాలకు, అదే విధంగా విశ్వచైతన్యానికి, మనిషికి చెందినటువంటిది మరియు సమిష్టి చైతన్యాలకు మధ్య ఎటువంటి లాక్షణికి సంబంధం ఉంటుందనే దాని మీద కూడా ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆధ్యాత్మిక, తాంత్రిక మహాసత్యాల దృష్టికోణంలో, మనిషి చైతన్యంలో రూపుదిద్దుకొనేదంతా, కష్టసాధ్యమైన మాధ్యమంలో, ఉన్నతోన్నతమైవాటి విషయాలకు సంబంధించిన ప్రకాశం, ఆధిపత్యశక్తి, సౌందర్యం లేదా వాటి శక్తి పరిధిలో విశ్వచైతన్యం నుంచి దానికి వచ్చి చేరేవి, అది కూడా పరిమితమైన మనిషిలో, ప్రస్తుతం అతడున్న పరిణామ, స్థితి, ఇంకా అజ్ఞానమయ భూమిక అయిన దానిలో, ఒక ప్రతిబింబం, ప్రత్యేకంగా ఒక విధమైనటువంటి ఆకృతిని దాల్చేది.

కృష్ణచైతన్యం ఒక వాస్తవం, కాని అక్కడ కృష్ణుడే లేకపోతే గనక, అక్కడ కృష్ణచైతన్యం అనేది ఉండబోదు. నిర్హేతుకమై అప్రత్యక్షమైన దార్శనిక మైనటువంటి వాటి విషయాలలో తప్ప చైతన్యవంతమైన ఒక మహా అస్తిత్వం లేకుండా చైతన్యం ఉండే అవకాశం లేదు. వ్యక్తి మాత్రమే వ్యక్తిత్వానికి విలువను, వాస్తవికతను ఇచ్చేవాడు. అందులో అతడు తనను తాను వ్యక్తీకరించుకుంటాడు, దాని వలన ఏర్పడేవాడు

కాదు. కృష్ణుడు ఒక అస్తిత్వం, ఒక వ్యక్తి, మనం ఒక దివ్యపురుషుడుగా అతనిని కలుసుకుంటాం, అతడి వాణిని వింటాం, అతడితో మాట్లాడుతాం, అతడి సన్నిధిని అనుభూతి పొందుతాం. కృష్ణుని చైతన్యాన్ని గురించి కృష్ణుని కంటె ఏదో వేరుగా చేసి మాట్లాడట మనేది మనోదోషం; అది ఎల్లప్పుడూ వేరు చేయడానికి సాధ్యంకాని దానిని వేరు చేస్తూ చూపుతుంది, దానిని వ్యక్తిత్వరహితమైన దానినిగానే చూడటానికి మొగ్గు చూపుతుంది, కారణం అది గూఢమైనది కనుక. గొప్పదిగా, ఎక్కువ వాస్తవిక మైనదిగా, వ్యక్తికంటె ఎక్కువ కాలం మన్నేదానిగా చూస్తుంది. అటువంటి విభజనలు మనస్సుకు దాని సొంత ఉద్దేశాల పరంగా ఉపయోగ కారకాలే, కాని అది అసలైన సత్యం కాదు; అసలైన సత్యంలో అస్తిత్వం లేదా వ్యక్తి, దాని వ్యక్తిత్వరహిత స్థితి లేదా అస్తిత్వస్థితి ఒక్క యదార్థానికి చెందినవే.

*CWSA 28:481-82*

## రాధాకృష్ణుల ప్రేమ

ఆత్మ భగవంతుని కోరుకుంటుంది, దానిని, ఆ రాధాకృష్ణుల ప్రేమచక్రాన్ని, గేయ కావ్యరూపం మనిషిలోని మహాప్రకృతి ఆత్మను, దివ్యాత్మను ప్రేమ ద్వారా అన్వేషిస్తూ, ఆయన సౌందర్యంలో పట్టుబడి, అధీనమైపోయి, ఆయన మంత్రముగ్ధమైన వేణువుకు ఆకర్షించబడి, వశపడిపోయి, ఈ ఒకే ఒక్క గాఢావేశం కోసం మానవ బాధ్యతలను, విధులను వదలివేస్తూ, క్రమానుగతంగా పెరుగుతూ తగ్గుతూ ఉండే దాని దశల యందలి సంయోగంలోని పరమ సుఖానికి, విరహ బాధలకు, శాశ్వతాపేక్షలకు మరియు పునః కలయికకు తొట్టతొలుత జనించిన కోరిక ద్వారా దైవం కోసం పయనించే మానవ ఆత్మ ప్రేమలీలను ప్రతీకగా చేసి వర్ణించింది.

*CWSA 20:379*

# కృష్ణ
## (ద్వైదీ)

ఓ అపార దివ్యప్రకాశమా, సత్యమా, ఓ ఆత్మ-విస్తారముతో
హద్దులు లేని మహాప్రదేశమా,
నాశములేని కరములతో, వైభవోపేతమైన ముఖముతో, నీ వెవ్వరిని ఆలింగనం
చేసికొని దాచావు, దాగి వున్నావు?
మహాప్రదేశము, మహాకాలము వ్యర్థముగా పడియున్నవి, "శూన్యము మేము,
ఎవ్వరు లేరు".
మహదాత్మ, మహద్విశ్వము కేకలిడుచు వ్యర్థముగా పెనుగులాడుచున్నవి, "నేను,
కేవలము నేను".
"ఏకమున్నదచట, మహదాత్మ యొక్క ఆత్మ, మహదాత్మ యొక్క
మహద్ ప్రదేశము, దివ్య జల ఊట యొక్క మహాకాలము,
దివ్య హృదయముల యొక్క హృదయము, మనస్సుల యొక్క మహా మనస్సులు,
కేవల మాయన యొక్కడే యుపస్థితుడై యున్నాడు, దివ్యత్వం, దివ్యంగా
ఓ శూన్యములేని నిరపేక్ష స్వయం-లీనమా, వైభవోపేతమా, నిశ్శబ్దమా,
కౌగలించు చేతులు పట్టు, ముద్దాడు ఎర్రని పెదవులూదు అయన వేణువును.
సమస్తమును ఆయన ప్రేమించు, సమస్తమును ఆయన కదలించు,
సమస్తము ఆయనవే, సమస్తము ఆయనే;
అనేక కరములు ఆయన చాపల్యమును సంతృప్తిపరచు, ఆయన మధుర
పారవశ్యమును భరించు
ద్వంద్వమేకంలో, ద్వైదీభేద మెరిగినవారు భావమందు సమృద్ధులు,
పరిష్వంగమునకు రెండు, అగుటకు నొక్కటి, ఇది యాతని అద్భుత రహస్యము.

*CWSA 2:637*

## కృష్ణుడు దివ్య సహ ఆటగాడు

కృష్ణుడు, అంతస్థిత దైవం, ప్రతివారిలోను, అన్నింటిలోను ఉన్న దివ్యపురుషుడు. ఆయన కూడా సర్వోత్కృష్టంగా పరాత్పరుని దివ్యానంద, ప్రేమల అంశమే.

అతడు ఆయన దరహాస దయాళువు, క్రీడోల్లాసుడు. ఏకకాలంలో ఆటగాడు, ఆట, తనతో ఆడే సహ ఆటగాళ్ళు అతడే. అతడు ఆడే ఆ ఆట, దాని ఫలితాలు రెండు పూర్తిగా తెలిసినవీ, రూపకల్పన కావించినవీ, ఇచ్ఛగించినవీ, వ్యవస్థీకరించబడినవీ, వాటి ఎరుకతో సమగ్రంగా ఆడేవీ అవటం మూలంగా ఉండేదంతా క్రీడానందమే తప్ప మరొకటి ఉండే అవకాశమే లేదు. ఆ విధంగా కృష్ణుని చూడటమంటే అంతరంగ దైవాన్ని కనుగొనటమే, కృష్ణునితో ఆడటమంటే అంతరంగ దైవంలో తాదాత్మ్యం చెందడమే, ఆయన చైతన్యంలో పాలు పంచుకోవడమే. ఈ స్థితిని నీవు సాధించితే, నీవు తక్షణం దివ్యక్రీడలోని ఆనందంలోకి ప్రవేశిస్తావు; తాదాత్మ్యత ఎంత సంపూర్ణమైతే అంత ఎక్కువగా ఆ స్థితి పరిపూర్ణతను సంతరించుకుంటుంది.

కాని చైతన్యంలో ఎక్కడో ఒక మూల సర్వసాధారణమైన గ్రహణశక్తి, సర్వ సాధారణమైన అవగాహన, సర్వ సాధారణమైన ఇంద్రియ సంవేదన ఉండినట్లైతే, అప్పుడు నీవు ఇతరులు అనుభవించే కష్టాన్ని చూస్తావు, అటువంటి ఆటలో ప్రీతిని పొందే దైవం తప్పకుండా, ఘోరంగా చిత్రహింసలు పెట్టేవాడని నీవు అంతిమంగా తీర్పు నిస్తావు; కాని దానికి మారుగా, నీవు దైవంతో తాదాత్మ్యతానుభవాన్ని పొంది ఉంటే గనక, నీవు ఆయన అపారతను, ఆటలో ఆయన ఉంచే అద్భుతమైన ప్రేమను మరచిపోలేవు. మనది పరిమితమైన దృష్టి అవడం మూలంగా ఈ రకంగా న్యాయనిర్ణయం చేస్తున్నామని అప్పుడు నీ కర్థమౌతుంది. అంతేకాక ఐచ్ఛికంగా చిత్రహింసలకు లోనయ్యేవాడుగానే కాకుండా, ప్రపంచానికి మనుష్యులకు అత్యంత వేగవంతమైన దారుల ద్వారా పరిపూర్ణత వైపు పురోగమించేవారి అడుగులలో గొప్ప మేలు చేసే కారుణ్యంగానూ, ఆ పరిపూర్ణత కూడా, ఇంకా, ఎల్లప్పుడూ సాపేక్షమైనదిగా, ఎల్లప్పుడూ అధిగమించబడేదిగానూ తెలుస్తుంది. కాని ఈ పురోభి వృద్ధి కోసం ప్రేరేపణ చేసే ఈ బాధానుభవం ఇక ఎంత మాత్రమూ అవసరం లేని ఒక రోజు తప్పక వచ్చి తీరుతుంది, అప్పుడు పురోభివృద్ధి ఇంకా ఎక్కువెక్కువగా సామరస్యతలోను, ఆనందంలోను జరుగ గలదు.

*CWM 10:51-52*

## దివ్యబాలుడు కృష్ణుడు

కృష్ణుడు ఏకకాలంలో సార్వజనీన విశ్వదైవానికి మరియు అంతస్థితదైవానికి ప్రాతినిధ్యం

వహించేవాడు, ఒకరెవరైనా ఆయనను తన అస్తిత్వం అంతరంగంలోను, అభివ్యక్తమైన ప్రపంచ మంతటిని ఏర్పరచేదాని నంతటిలోను కలుసుకొన గలిగివవాడు.

అతడు బాలుడుగానే ఎప్పుడూ ఎందుకు వర్ణించబడతాడో నీకు తెలుసా? అది ఎందువల్లనంటే, అతడు నిరంతర పురోగమనంలో ఉంటాడు. ప్రపంచం పరిపూర్ణతను పొందేదాకా అతని ఆట కూడా పరిపూర్ణతను పొందుతూ ఉంటుంది — నిన్నటి ఆటే రేపటి ఆట ఎంత మాత్రం కాదు; ప్రపంచం ఆయన ఆటకు ప్రతిస్పందించ గలిగే సమర్థత పొందేవరకు, దైవంతో దానిని అనుభవించే వరకు, ఆయన ఆట ఎక్కువెక్కువగా సామరస్యంగా, అనుకూలంగా, సంతోషభరితంగా తయారవుతూనే ఉంటుంది.

*

గోలోకం సంపూర్ణంగా ఆధ్యాత్మిక కాంతులతో వెలిగిపోయే దివ్యప్రేమ, దివ్యసౌంద ర్యం, దివ్యానందాల ప్రపంచం. మనం వైకుంఠమును లేదా గోలోకమును ప్రతిదానిని దివ్యత్వంయొక్క ప్రపంచంగా, విష్ణువు లేదా కృష్ణులదిగా అనుకుంటే సహజంగానే మనం దాని స్థానాన్ని లేదా దాని మూలాన్ని ఊర్ధ్వమనస్సు అంతస్తులో అన్వేషించ మొదలుపెడతాం. ఊర్ధ్వమనస్సు దేవతలయొక్క అత్యున్నత ప్రపంచాల అంతస్తు. కాని వైకుంఠం, గోలోకం అనేవి మానవజాతికి అతీతమైన మానవ ఊహల అస్తిత్వ స్థితులు. గోలోకం దివ్యప్రేమ, దివ్యసౌందర్యం, దివ్యానందాల ప్రపంచం, సంపూర్ణంగా ఆధ్యాత్మిక కాంతులతో వెలుగు లీనేదనేది విశదమే (ఆవు ఆధ్యాత్మిక కాంతికి ప్రతీక), దానిలోని ఆత్మలు రక్షకులు లేదా వశంలో ఉంచుకున్నవారు, గోపాలురు, గోపికలు. దీని అభివ్యక్తతకు ఒక అంతస్తును ప్రత్యేకించవలసిన ఆవశ్యకత ఏమీ లేదు — యదార్థానికి దానిని ప్రతిబింబించటానికి లేదా దాని వశంలో ఉండటానికి లేదా దాని స్థితిగతుల ననుభవించటానికి ఏ చైతన్య అంతస్తు లోనైనా అవకాశం ఉంది — మానసికం, ప్రాణికం లేదా సూక్ష్మభౌతిక అంతస్తులోనైనా కూడా. అందువలన నీవు పేర్కొన్నటువంటి వివరణ మినహాయించబడ నక్కరలేదు, అది పూర్తిగా సాధ్యమే.
*CWSA 28:140*

## కృష్ణునితో సహ ఆటగాడుగా ఉండాలంటే

వైవిధ్యమైన క్రీడతో కూడిన ఈ ప్రపంచం దాని ప్రాణులకు ఆనందాన్నిచ్చే ఉద్దేశంతో

సృష్టించబడింది. ఈ ఆనంద క్రీడ అంతం కావాలనేది భగవంతుని యొక్క ఉద్దేశం కాదు. ఈ ప్రపంచాన్ని ఆనందంతో ముంచెత్తడానికి అతడు ప్రాణులను తన కామ్రేడ్లుగా, సహ ఆటగాళ్ళుగా కావాలని కోరుకుంటున్నాడు. మనం అజ్ఞానాంధకారంలో ఉన్నాం; దానికి కారణం, ఆట సాగడానికి ప్రభువు తనను తాను దూరంగా ఉంచుకున్నాడు, ఆ విధంగా తనను తాను గుర్తించలేని విధంగా అస్పష్టతతో చుట్టివేసుకున్నాడు. ఎన్నో మార్గాలు ఆయన చేత స్థిరపరచ బడ్డాయి. వాటిని గనక అనుసరిస్తే అవి వారిని చీకటి నుంచి వెలుపలకు తీసుకువచ్చి, భగవంతుని బృందంలోకి చేరుస్తాయి. ఒకరి కెవరికైనా ఆట రుచించకపోతే, విశ్రాంతి తీసుకోదలచుకొంటే, భగవంతుడు అతడి కోరికను ఈడేరుస్తాడు. కాని ఒకరు గనక, ఆయన కోసం ఆయన మార్గాన్ని అనుసరిస్తే, అప్పుడు భగవంతుడు అతణ్ణి ఈ ప్రపంచంలో కాని, మరెక్కడైనా కాని అర్హుడైన తన సహ ఆటగాడుగా ఎంచుకుంటాడు. అర్జునుడు కృష్ణునికి అత్యంత ఇష్టమైన కామ్రేడ్ , సహ ఆటగాడు, కనుకనే అతడు గీత యొక్క పరమోత్కృష్ట రహస్యాన్ని బోధగా అందుకున్నాడు.

*Sri Aurobindo, Bengali Writings, p. 84*

## భాగవతం, బృందావనాల నిజాలు

*ప్రశ్న: భూమిపై కాక బృందావనం మరే చోటనైనా ఉందా?*

సమా: ...దేవతల లోకంలో ఒక ఆదర్శవంతమైన, సామరస్యతతో కూడిన బృందావనం ఉంది, దానితో పోలిస్తే ప్రాపంచిక బృందావనం కేవలం వికృతం, వ్యంగ్యం.

ఎవరైతే అంతరంగంలో అభివృద్ధి చెందారో వారు వారి భావనలోగాని లేదా వారి మనస్సులోగాని కంటికి కనపడని ఈ వాస్తవాలను గ్రహించగలరు, వాటి నుంచి స్ఫూర్తిని అందుకోగలరు. కనుక భాగవత గ్రంథకర్త లేదా గ్రంథకర్తలు కచ్చితంగా ఒక అంతరంగ ప్రపంచం మొత్తంతో, అనగా సౌభాగ్యవంతమైన, నిజంగా వాస్తవంగా ఉన్నదానితో సంబంధం కలిగినవారై, వారక్కడ చూసి అనుభవించిన ప్రతిదానిని వర్ణించడం లేదా వెల్లడి చేయడం జరిగింది.

కృష్ణుడు మానవరూపంలో, భూమి మీద జీవిస్తూ ఉండటం జరిగిందా లేదా అనేది కేవలం చాలా అప్రధానమైన విషయం (బహుశా ప్రత్యేకించి చారిత్రక దృక్పథం ప్రకారంగానైతే తప్ప), ఎందువల్లనంటే కృష్ణుడు యదార్థం, సజీవం,

ప్రభావకారి అయిన అస్తిత్వం; ఆయన ప్రభావం భువి యొక్క పురోగతికి, పరివర్తనకు దోహదపడే గొప్ప విషయాలలో ఒకటి. అదే భాగవత పురాణంలో తెలుపబడిన శ్రీకృష్ణుని కథ.

*CWM 10:60-61*

## దైవం మానవజాతితో వ్యవహరించే తీరు

...మహాభారతగాథలో వెనుకనున్న మానవుడైన కృష్ణుని పాత్రకు, ఒక విలక్షణమైన, చాలా మటుకు ప్రతీకగా ప్రాధాన్యత ఉంది. అది మహానాయకుడుగా కాదు, కాని దాని నిగూఢ కేంద్రంగా, మరుగున ఉన్న మార్గదర్శకుడుగా. అందులో ఆయన కొనసాగించిన కార్యం మొత్తం ప్రపంచం యొక్క మనుజుల, దేశాల కార్యం. అందులో కొంతమంది ఒక విశేష ప్రయత్నానికి, వ్యక్తిగతంగా వారికి లాభపడని ఫలితానికి సహాయకులుగా వచ్చారు. అటువంటి వారికి అయన నాయకుడు, కొంత మంది దానికి ప్రత్యర్థులుగా వచ్చారు, అటువంటి వారికి ఆయన సైతం ప్రత్యర్థే, వారి పథకాలను చిత్తు చేసేవాడు, వారిని దునుమాడేవాడు. ఇంకా కొంతమందికి దుష్టత్వమంతటిని ప్రేరేపించేవాడుగానే కాక పురాతనమైన వారి క్రమ వ్యవస్థను, వారి సుపరిచిత ప్రపంచాన్ని నాశనం చేసి, విశిష్టమై ఉత్తమైనటువంటి భద్రమైన లోకాచారాలను సమకూర్చేవాడుగా కనిపించేవాడు. అందులో కొంతమంది సుసంపన్నం కావలసినవాటికి ప్రతినిధులు, అటువంటివారికి సలహానొసగేవాడు, సహాయకుడు, స్నేహితుడు. ఎక్కడైతే కార్యసరళి సహజమైన మార్గాన్ని అనుసరిస్తుందో లేదా కార్యశీలురు వారి శత్రువుల చేతిలో కష్టాల బారిన పడవలసి ఉండి, ఆధిపత్యశక్తిని పొందడానికి సంసిద్ధులను చేసే విషమ పరీక్షలను వారు సహించవలసి వస్తుందో, అటువంటప్పుడు అవతారమూర్తి, అగోచరుడు లేదా ప్రత్యేక సందర్భాలలో అవసరమైన ఓదార్పుకు, సహాయానికి మాత్రమే కనిపించువాడు, కాని ప్రతి సంక్లిష్ట పరిస్థితిలో ఆయన హస్తం కనపడేది. అందరూ, తమను తాము ఆచారాలను సమర్థించే వారుగా ఊహించుకొనేవారైనప్పటికీ అతని సన్నిహిత స్నేహితుడు, ప్రధాన పనిముట్టు, అర్జునుడు సైతం, తాను ఉపకరణమన్న సంగతిని గ్రహించలేకపోయాడు; చిట్టచివరికి ఇంత కాలంగా తన దివ్య స్నేహితుని నిజంగా తెలుసుకోలేక పోయానని వాపోయాడు. అతడు ఆయన వివేకవంతమైన సూక్ష్మబుద్ధి నుంచి సలహాను పొందాడు, ఆయన

అధిపత్యశక్తి నుంచి సహాయం పొందాడు, తాను ప్రేమించాడు, ప్రేమించబడ్డాడు. ఆయన దివ్యప్రకృతిని అర్థం చేసుకోలేకపోయినా కూడా ఆరాధించాడు; కాని అందరి వలెనే స్వయం అతని స్వార్థపూరిత అహం ద్వారానే అతడికి మార్గదర్శనం ఇవ్వడం జరిగింది. అతడికి సలహాను, సహాయమును, నిర్దేశనమును మహా అజ్ఞాన పరిభాషలోనే ఇవ్వటమూ, వాటిని అజ్ఞాన తలంపులతో అతడు గ్రహించడమూ జరిగింది. కురుక్షేత్రంలో సమస్తమూ యుద్ధం అనే భయంకర స్థితికి నెట్టబడే క్షణం వరకూ, తాను ఎంచుకున్నవారికి సైతం ఆయన తనను తాను బహిర్గతం చేసుకోలేదు. చిట్టచివరికి ఆ అవతారమూర్తి తన దర్శనాన్ని అనుగ్రహించాడు, అప్పటికీ యోధుడిగా కాదు, కాని యుద్ధ భవితవ్యాన్ని ఏదైతే మోస్తున్నదో అటువంటి యుద్ధ-రథానికి సారథిగా మాత్రమే.

ఆ విధంగా శ్రీకృష్ణుడు దైవం మానవజాతితో వ్యవహరించే తీరుకు ప్రతీక అయినాడు.

*CWSA 19:17-20*

## శ్రీకృష్ణార్జునుల సాహచర్యపు ప్రతీక

శ్రీకృష్ణార్జునుల సాహచర్యపు ప్రతీక, మానవ మరియు దివ్య ఆత్మలు భారతీయ ఆలోచనా స్రవంతిలో ఇతరత్రా ఇంద్రుడు, కుత్సుడు ఒకే రథంలో కూర్చున్నట్లుగా, ఉపనిషత్తులో జంటపక్షులు ఒకే చెట్టు మీద కూర్చున్న ఉపమాలంకారంగా, జ్ఞానం కోసం నరనారాయణ రూపాలతో జంటగా తపస్సు చేసే ఋషులుగా వ్యక్తీకరించబడింది. మూడింటిలోనూ గీత చెప్తున్నట్లుగా, మన దృష్టికి ద్యోతకమయ్యే కర్మ సమస్తం దివ్యజ్ఞానంలో పరాకాష్ఠ నొందుతుందనే భావన కనపడుతుంది. ఇక్కడ కర్మ ఆ జ్ఞానానికి చేర్చడానికి బదులుగా దివ్య మహాజ్ఞాని తనకు తానుగా పాత్రను నిర్వహిస్తున్నాడు. ఈ మానవుడు, ఈ దైవము, అర్జునుడు, కృష్ణుడిగా కలసి ప్రశాంతమైన ఆశ్రమంలో ధ్యానం చేసే దివ్యజ్ఞానులుగా కాకుండా యుద్ధరంగమందు విసరబడుతున్న బాణాల మధ్యన కోలాహలంతో కూడిన రణరంగంలో రథంపై ఒకరు, యోధుడిగా ఒకరు పగ్గాలు చేతబట్టినవానిగా నిలిచారు. కనుక గీతాచార్యుడు కేవలం మనిషిలో భగవంతుడు తనకు తానుగా జ్ఞానపరిభాషలో ఆవిష్కరించుకొనేవాడుగా మాత్రమే కాకుండా, ఎవరైతే మనిషిలో భగవంతుడిగా

మొత్తం ప్రపంచ కర్మను కదలింప జేస్తున్నాడో, ఎవరి ద్వారా, ఎవరి కోసం మన మొత్తం మానవజాతి మనుగడ సాగిస్తున్నదో, సంఘర్షిస్తున్నదో, పరిశ్రమిస్తున్నదో, ఎవరి వైపు మానవజాతి మొత్తం పయనిస్తూ పురోభివృద్ధి నొందుతున్నదో ఆ దైవము. అతడే మన కర్మల, త్యాగాల రహస్య దివ్యప్రభువు, మానవ ప్రజానీకాల దివ్యస్నేహితుడు.

*CWSA 19:17-20*

అనువాదం: డా. త్రిపురారిభట్ల ప్రసన్నకృష్ణ

# శ్రీకృష్ణుని చారిత్రక వైశిష్ట్యత

## భువిపై శ్రీకృష్ణుని ఉనికి, వాస్తవం

శ్రీకృష్ణుని చారిత్రక వైశిష్ట్యత తక్కువ ఆధ్యాత్మిక ప్రాముఖ్యత కలది, ముఖ్యమైనది కానప్పటికీ దానికి గణనీయమైన విలువ ఉంది. నాకు అనిపించటం లేదు శ్రీకృష్ణుడు ఒక కవితా సృష్టి, లేదా పౌరాణిక కల్పన కాదు అని అనడానికి సకారణ సందేహం ఉంటుందని. నిజానికి, శ్రీకృష్ణుడు భూమిపై ఉండి భారత గత చరిత్రలో తన పాత్ర పోషించాడు.

రెండు వాస్తవాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి; 1. శ్రీకృష్ణుడు ఒక గొప్ప ఆధ్యాత్మిక వ్యక్తిగా పరిగణించబడ్డాడు. అతని ఆధ్యాత్మిక ప్రతిభ ఒక ఉపనిషత్తులో ప్రస్తావించ బడింది.సాంప్రదాయికంగా అతనిని ఒక దివ్యపురుషునిగా భావించారు. మరణానంతరం ఒక దైవంగా పూజించారు. ఇది మహాభారతము, పురాణగాథలలో ప్రస్తావించబడిన దానికి తోడైనది. భారత ఆధ్యాత్మిక ప్రవాహంలో ఒక భాగమైన భాగవత మతాభివృద్ధికి శ్రీకృష్ణుని పేరుతో గల సంబంధం కేవలం ఒక కవితాసృష్టి లేదా పౌరాణిక కల్పనపై ఆధారపడి ఉన్నదనడానికి కారణం లేదు. మహాభారతం ఒక గొప్ప ప్రబంధం, చరిత్ర కాదు, కాని ఒక గొప్ప చారిత్రకాంశంపై నిర్మించబడిన ప్రబంధం. సంప్రదా యంగా ప్రజల జ్ఞాపకాలలో నిక్షిప్తమైనది. దీనితో సంబంధం ఉన్న కొన్ని పాత్రలు, ఉదాహరణకు, ధృతరాష్ట్రుడు, పరీక్షిత్తు, నిజంగా ఉండేవారు. శ్రీకృష్ణుడు నాయకు నిగా, యోధునిగా, రాజనీతిజ్ఞుడిగా పోషించిన పాత్రలు

నిజంగా ఉండవచ్చని అంగీకరించవచ్చు. దీనికి సంప్రదాయబద్ధమైన చారిత్రక విలువ నీయవచ్చు. దీనిలో లేశమాత్రం కట్టుకథ కాని, కవితాకల్పన గాని లేదు. అందుచే, సిద్ధాంతపరంగా శ్రీకృష్ణుడు చారిత్రక వ్యక్తి అని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు. కాని, నా దృష్టిలో అంతకు మించిన దొకటి వున్నది. నేను ఎల్లప్పుడూ శ్రీకృష్ణుడు అవతారమనే విష యం వాస్తవమని నమ్మాను. జీసస్ చారిత్రకాంశం ఎట్టిదో, శ్రీకృష్ణుని చారిత్రకాంశం కూడ అట్టిదనే అంగీకరిస్తాను.

## చారిత్రక శ్రీకృష్ణుని ఉనికి నిస్సందేహం.

చారిత్రక కృష్ణుడు నిస్సందేహంగా వున్నాడు. ఛాందోగ్యోపనిషత్తులో అతని పేరు మొదట ప్రస్తావించబడినపుడు ఆధ్యాత్మిక సాంప్రదాయంలో అతడు పర బ్రహ్మాన్ని తెలిసిన వ్యక్తిగా ప్రఖ్యాతి చెందాడు. అతని వ్యక్తిత్వము, జీవన పరిస్థితులు ఎంతగా ప్రఖ్యాతి చెందాయంటే అతడు తన తల్లి యగు దేవకికి నందనుడిగా అందరకు తెలియబడ్డాడు. అదే ఉపనిషత్తులో, విచిత్రవీర్యుని కుమారుడైన ధృతరాష్ట్రుని పేరు ప్రస్తావించబడింది. సంప్రదాయంలోను, మహాభారత కథనంలోను వారిరువురు ఎక్కువగా ప్రస్తావించబడడం వల్ల, వారు సమకాలీనులని భావించవచ్చు. ఈ పాత్రలతో కూడిన మహాభారత ప్రబంధం, దానిలోని కురుక్షేత్ర యుద్ధం మానవజాతి జ్ఞాపకాలలో చెరగని ముద్ర వేశాయి. క్రీస్తు పూర్వ శతాబ్దాలలో, శ్రీకృష్ణుడిని, అర్జునుడిని మతపరంగా పూజించేవారు. ఈ కారణాల చేత, మతపరమైన, వేదాంత పరమైన సంప్రదాయంలో గీతలో చాలా అంశాలు దీని నుండి పోగుచేయబడి ఉండవచ్చు. జ్ఞాన, కర్మ, భక్తి యోగాలు, వాటి పునాదులు మానవ దేహధారి శ్రీకృష్ణునిచే బోధింపబడి ఉండవచ్చు. ఈ విషయాలలో శ్రీకృష్ణుడు మొదటి బోధకుడు లేదా ఆద్యపురుషుడు కావచ్చు. గీత శ్రీకృష్ణుడు బోధించిన భారతీయ వేదాంత ధోరణికి ప్రతీక. శ్రీకృష్ణ ప్రబోధిత గీతా తత్వానికి చారిత్రక శ్రీకృష్ణుడి తోను, అర్జునుడితోను, కురుక్షేత్ర యుద్ధంతోను గల సంబంధం కేవలం నాటకీయ కల్పనను మించినది.

మహాభారతంలో శ్రీకృష్ణుడు చారిత్రక పాత్రధారి గాను, అవతారంగాను చిత్రించబడ్డాడు. అప్పటికే క్రీస్తు పూర్వం 5 వ శతాబ్దం, ఒకటవ శతాబ్దం మధ్యకాలం నాటికే, శ్రీకృష్ణుని ఆరాధన, అవతార తత్వం, ప్రజలలో వ్యవస్థీకృతమై ఉండవచ్చు.

ప్రస్తుత మహాభారత ప్రబంధ ఛాయలు ఆ కాలంలోనే రూపుదిద్దుకొని ఉండొచ్చు. ఈ ప్రబంధంలోనే, బృందావనంలో అవతారమూర్తి చిన్ననాటి చరిత్ర సూచించబడింది. ఈ జీవిత విశేషాలే గొప్ప శక్తివంతమైన ఆధ్యాత్మిక చిహ్నాలుగా పురాణాలలో అతిశయించబడి ఉంటాయి. 'హరివంశం' లో కూడా శ్రీకృష్ణుని జీవిత విశేషాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. ఇవన్నీ పరంపరాగత ఆధ్యాత్మిక చిహ్నాలుగా గొప్ప ప్రభావం చూపాయి. ఇవే అంశాలు పురాణ కథనాలకు మూలమయి వుంటాయి.

## బృందావనం, గోకులం, గోపికలు — వారి లీల

బృందావనం కథ వేరే విషయం. మహాభారత కథలో దీని ప్రస్తావన లేదు. దీని మూలం పౌరాణికం. ఒక సంకేతాత్మకంగా సమాచారం తెలుపుటకు ఉద్దేశించ బడింది. ఓ సమయంలో ఇలానే అనుకున్నాను. తరువాత ఆ భావన వదిలిపెట్టాను. ఈ విధంగా పెడదారి పట్టించేదేదీ పురాణాలలో లేదు. నా కేమనిపిస్తుందంటే, ఇది ఎక్కడో వాస్తవంగా జరిగిన విషయం లేదా ఎక్కడో జరగబోతోందనడానికి సూచన. ఈ దృష్టిలో గోపికలు చిహ్నాలు కాదు, నిజాలు. చిహ్నాలు, గుప్తసత్యాలు ఒకటి కాదు. చిహ్నాలు మానసిక కల్పనలు లేదా వినోద కల్పనలు, కాని గుప్త విష యాలు వాస్తవాలు. ఎక్కడో జరిగే వాస్తవాలు — భూలోక జీవితానికి నిజం కావచ్చు, ప్రభావం చూపొచ్చు.

గోపికల లీలలు దివ్యమైన గోకులంలో సదా చోటు చేసుకునే విషయాలు. అవే ప్రాపంచికమైన బృందావనంలో భవిష్యత్తులో కూడా జరుగుతాయి; వాటి అర్థం అంతరాత్మలో వాస్తవం చేయబడుతుంది. భువిలో చోటు చేసుకున్న శ్రీకృష్ణావతార ఘట్టంలో పురాణ రచయితలు ఇది వాస్తవంగా జరిగినట్లుగా భావించి వ్రాసారని ఊహిస్తాను. భారతదేశ ఆధ్యాత్మిక భావనలో ఆ విధంగానే ముద్ర పడింది.

## అంతరంగ సంపర్కం అధిక ప్రాముఖ్యత గలది

ఈ విషయాలకు సంబంధించి రేకెత్తిన ప్రశ్నలకు, ఊహాగానాలకు ఆధ్యాత్మిక జీవితంతో ఆవశ్యకమైన సంబంధమేమీ లేదు. ఇక్కడ ప్రధానమైన విషయమేమిటనగా శ్రీకృష్ణునితో సంబంధం నెలకొనాలి. శ్రీకృష్ణచైతన్యం దిశగా ఎదగాలి, అతని సాన్నిధ్యం పొందాలి, అతనితో ఆత్మానుబంధం ఏర్పడాలి, ఆధ్యాత్మిక సంపర్కం ఏర్పడాలి. అది

పొందేవరకు, ఆకాంక్ష, భక్తిలో ఎదుగుదల, ఈ దారిలో పొందగలిగినంత వెలుగు లేదా జ్ఞానం సాధించాలి. ఇవి పొందిన వ్యక్తికి, వాటి సామీప్యంలో జీవించినవారికి, శ్రీకృష్ణుని వాణి విన్నవారికి, శ్రీకృష్ణుని ఒక స్నేహితునిగా, ప్రేమికునిగా, మార్గ దర్శిగా, ఆచార్యునిగా, గురువుగా గుర్తించినవారికి, అన్నింటికి మించి కృష్ణస్పర్శ వల్ల తమ చైతన్యమంతా మార్పుచెందినవారికి, తమలోనే 'అతని' ఉనికిని పొందిన వారికి, లేదా, ఆ అనుభూతి పొందినవారికి, ఇటువంటి ప్రశ్నలు, ఊహాగానాలు, కేవలం బాహ్యవినోదం కొరకు మాత్రమే.

అదే విధంగా, తన అంతరంగంలోనే గల బృందావనంతో, గోపికలతో, వారి లీలలతో, వాటి అందము, ఆనందం అనుభూతి చెంది వేణునాదం విన్నవారికి ఇతరమైనవేవీ పట్టవు.

కాని, వేరొక దృక్పథంలో, కృష్ణావతార చారిత్రిక సత్యాన్ని అంగీకరించ గలి గిన వారికి, గొప్ప ఆధ్యాత్మిక లాభం ఉంటుంది. పరిణామం చెందుతున్నప్పటికీ, ఇంకా ఎంతో అపరిపక్వంగా ఉన్న భూమిని కనీసం ఒక మారు దైవం తన దివ్య ప్రకృతితితో స్పృశించాడని, దానిపై తన సంపూర్ణ అవతరణ సాధ్యమని చూపాడని నిశ్చయమైన నమ్మకం ఉన్నవారికి ఇంకా స్పష్టమైన ఉన్నత ఆధ్యాత్మిక శిఖరాలు పొందగల అవకాశం ఉంటుది.

*CWSA 28:482-84*

## బాహ్య విషయాలు అప్రధానం

అవతార తత్వం ఆ విధంగా అర్థం చేసుకున్నపుడు మనం ప్రస్తుతం చర్చిస్తున్న గీతయొక్క ప్రధాన బోధలకు గాని లేక ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి గాని, బాహ్య విషయాలు అప్రధానం. క్రీస్తుయొక్క చారిత్రకత వంటి వానిపై యూరపులో చెలరేగిన వివాదాలు భారతీయ ఆధ్యాత్మిక బుద్ధికి వృధా కాలయాపన అనిపిస్తుంది. వాటికి కొంత చారిత్రక ప్రాధాన్యత ఉన్నట్లు అంగీకరిస్తాము, కాని మతపరమైన ప్రాధాన్యత నీయము. ఎందుకంటే, జీసస్, జోసఫ్ అనే వడ్రంగి కుమారుడు, నజరత్ లో పుట్టితేనేమి, బెత్లెహేమ్‌లో పుట్టితేనేమి, ఎక్కడో నివసించి పాలకులపై నిరసన చూపే బోధలు చేసాడనే కల్పిత నేరంపై శిలువ వేయబడితేనేమి, కాకపోతేనేమి, ఆధ్యాత్మికానుభవం ద్వారా అంతరంగంలో క్రీస్తును తెలుసుకోగలిగినపుడు అతని బోధల కాంతిలో ఉన్నతంగా

జీవించగల్గినపుడు, దేవుని ఎదుట ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోడం ద్వారా, ప్రకృతి నియమాల పాశం నుండి తప్పించుకో గలిగినపుడు, (క్రీస్తు శిలువ దీనికి చిహ్నం) మన ఆధ్యాత్మిక సత్తాలో దేవునిచే సృష్టించబడ్డ క్రీస్తు నివసిస్తున్నపుడు, మేరీ కుమారుడైన క్రీస్తు కష్టాలు పడి, భౌతికంగా జీవించి జూడియాలో చనిపోయాడా లేదా అనే విషయం అప్రస్తుతం. అదే విధంగా శ్రీకృష్ణుడు శాశ్వత దైవం యొక్క మానవావతారమా లేక మానవజాతి చారిత్రక బోధకుడా, నాయకుడా అనే విషయం అప్రస్తుతం.

అందుచే గీతాబోధ సారాంశాన్ని అన్వేషిస్తున్నప్పుడు, దేనిని మాత్రమే అత్యవసరంగా పట్టించుకోవాలంటే మహాభారతంలో, కురుక్షేత్ర యుద్ధరంగంలో అర్జునుని బోధకుడు, మానవరూప దైవం, అయిన కృష్ణుని ఆధ్యాత్మిక ప్రాముఖ్యతనేగాని ఇతర విషయములను కాదు.

*CWSA 19:15*

అనువాదం: యస్. వై. సోమయాజులు

# శ్రీకృష్ణుడు అవతార పురుషుడు

## అవతరణలోని అంతరార్థము, ప్రయోజనము

దైవ సాక్షాత్కారమును గురించి ఆలోచించునపుడు అందరూ అది సర్వసాధారణమగు మానవ ఆచార వ్యవహారాల నిర్వహణలో ఒక అసాధారణ పరిపూర్ణత కనబరచటం అని ఊహిస్తారు — ఒక అసామాన్య వ్యవహార శైలి అని, రాజకీయ చతురత, కవితాత్మక లేక కళాత్మక నైపుణ్యత, సునిశిత జ్ఞాపకశక్తి, భౌద్ధిక పరమగు పొరపాట్లకు తావివ్వక పోవుట, ఓటిమికి గాని వైఫల్యానికి గాని లోను గాకపోవుట లాంటివి; లేదా వారి ఆలోచనల్లో మెదిలేది నేను అసలు ఆహారం తీసుకోనని ఊహించటం లేక రోజూ వారీ బొంబాయి కాటన్ మార్కెట్టు షేర్ల విలువలు వారికి తెలియపరచటం లాంటివి; ఇనుపమేకులపై శయనించుట, లేక వాటిని భక్షించుట లాంటి మానవాతీత చర్యలు చేసేవారంతా యోగులు అనుకోవటం. అటువంటి లక్షణాలకు, చర్యలకు దైవసాక్షాత్కారంతో ఎలాంటి సంబంధమూ లేదు.

ఆ విధంగా ఆలోచించినట్లయితే, మాయలేడిని ఒక సాధారణ లేడిగా తలచి

వెంబడించినందున శ్రీరాముడు సైతం దైవం కానేరడు. అదే విధంగా జరాసంధుని దాడి తట్టుకోలేక ద్వారకలో తలదాచుకున్న శ్రీకృష్ణుడు కూడా దైవం కానేరడు. ఈ విధమైన మానవసహజ ఊహాగానాలు నమ్మదగినవి కావు. దివ్యత్వం పనిచేసే తీరు పూర్తిగా వేరొక చేతనావస్థను అనుసరించి వుంటుంది — ఊర్ధ్వ మందున్న పరమసత్య చేతన మరియు పృధ్వీగతమైన దివ్యలీల. దాని కార్యాచరణ కూడా ఆ దివ్యలీల అవసరాని కనుగుణంగా నుంటుంది గాని మానవుల ఆలోచనా సరళి కనుగుణంగా ఏమి చేయాలో, చేయకూడదో నన్న విధంగా కాదు. ఇది ప్రధానంగా అర్థం చేసుకోవలసిన విషయం; లేనట్లయితే దైవసాక్షాత్కారం గురించి ఎవరూ ఏమీ తెలుసుకోలేరు.

*CWSA 28:474-75*

## శ్రీకృష్ణావతారంలోని అనేక కోణాలు

శ్రీకృష్ణుడు ఒక అవతారం. వారు మానవాకృతిని ధరించి, మానవ శారీరక, మానసిక, స్వాభావిక ధర్మాలను అనుసరించి అందు కనుగుణంగా తమ లీలామానుష కేళీ హేలను కొనసాగించారు. ఆ విన్యాసంయొక్క అసలైన అతీంద్రియ తత్వాన్ని తెలుసుకోగలిగితే ఈ విశ్వగత క్రీడయొక్క అర్థాన్ని, లక్ష్యాన్ని, విధానాన్ని తెలుసుకో గలుగుతాము.

ఈ మహాద్భుత క్రీడావిన్యాసంలోని విశిష్ట లక్షణం ఏమిటనగా అది సమగ్ర, సంపూర్ణ, విజ్ఞాన ప్రేరణతో ఉపక్రమించబడిన కార్యక్రమం. అట్టి దాని విశ్వాసం, దాని కార్యక్రమానికి ఆధారభూతమైన జ్ఞానం ఏమిటో భగవద్గీతలో వెల్లడించబడింది.

మహాభారతంలో శ్రీకృష్ణుని పాత్ర ఒక క్రియాశీలుడైన నాయకుడు, ఒక మహా యోగి, ప్రాపంచిక జ్ఞానం మూర్తీభవించిన మహామనీషి పాత్ర; ఒక సామ్రాజ్య స్థాపకుడు, ఒక రాజనీతి విశారదుడు, ఒక మహావీరుడు, క్షత్రియ దేహధారియగు బ్రహ్మజ్ఞాని పాత్ర. అతని జీవితంలో మన మొక సాటిలేని సాక్షాత్కార వైభవాన్ని, మహోత్కృష్టమైన దైవశక్తి, మహాశక్తుల మానవాతీత మహాద్భుత క్రీడాకలాపాన్ని గమనిస్తాము.

అట్టి మావవాతీత, మహాద్భుత రహస్యానికి భగవద్గీత ఒక నిర్దిష్ట నిర్వచనము.

శ్రీకృష్ణుడు ముల్లోకాలకు ప్రభువు. విశ్వగతుడగు వాసుదేవుడైనప్పటికీ తన

మహత్వాన్ని మరుగుపరచి, మనుషులతో పుత్ర, భ్రాతృ, భర్త, మిత్ర, సన్నిహిత, సహచర, శత్రువు లాంటి సంబంధాలను నెలకొల్పుకొని తన క్రీడాకలాపాన్ని సాగించటానికి ఉపక్రమించాడు. ఆతని జీవితంలో పరమోత్కృష్టమైన ఆర్య విజ్ఞాన సంపదయొక్క రహస్యము, భక్తిమార్గముయొక్క విశిష్ట అంతర్భావము ఇమిడి వున్నాయి. వాటి సారభూత సూత్రాలు కూడా భగవద్గీత బోధనలో భాగాలే.

శ్రీకృష్ణ సాక్షాత్కారం ద్వాపర, కలియుగాల సంధికాల మందు జరిగింది. కల్పము పునరావృతమయ్యే సందర్భాలలో, పరిణామ ప్రక్రియ చక్రగతుల ననుసరించి భగవంతుడు పరిపూర్ణంగా అవతరిస్తాడు. చాతుర్యుగాలలోకి కలియుగము అతి శ్రేష్టమైనదే కాక అతి నికృష్టమైనది కూడా. ఈ యుగం కలిపురుష ప్రభావితమైన పాలనా కాలం. కలిపురుషుడు పాపభూయిష్టమగు కర్మానుష్ఠానాన్ని ప్రేరేపిస్తాడు. అతడు మానవుని పురోభివృద్ధికి ఆగర్భ శత్రువు. మానవజీవితం పరమ భ్రష్టుత్వం, అధఃపతనం, కలి ఏలుబడి కాలంలోనే సంభవిస్తాయి. అయితే మానవులకు అట్టి ఆటంకాలను ఎదురొడ్డి పోరాడే శక్తి పెంపొందుతుంది, పూర్వసృష్టి అంతమై నూతన సృష్ట్యారంభం జరుగుతుంది. ఈ పరిణామం కలి కాలమందు కూడా కొనసాగుతుంది. సృష్టి పరిణామ క్రమంలో సమూలంగా అంతమొందే హానికారక మూలశక్తులు, అమితమైన అభివృద్ధి చోటుచేసుకోవటం మూలంగా, కచ్చితంగా నిర్మూలించ బడతాయి. మరో దిశగా, నూతన సృష్టి బీజాలు నాటబడి మొలకెత్తుతాయి; ఈ బీజాలు కలియుగ మంతరించుటతో ఆవిర్భవించే సత్యయుగంలో వృక్షాలుగా ఎదుగుతాయి.

*Bengali Writings, p. 95*

శ్రీఅరవిందులు

## శ్రీకృష్ణుని రాజీకయ లక్ష్యం

ఐక్యత, ధర్మబద్ధమైన పాలన లేక సామ్రాజ్య వ్యవస్థ ప్రతిష్ఠాపన శ్రీకృష్ణుని రాజకీయ లక్ష్యం. మగధ రాజగు జరాసంధుడు అట్టి ప్రయత్నం అదివరలోనే చేసినప్పటికీ, అతని బలం ప్రజాకంటకమైనందున, అధర్మవర్తనపై ఆధారపడినందున, చిరకాలం నిలువలేదు. అందువలన శ్రీకృష్ణుడు భీముని చేత జరాసంధుని వధింప జేసి ఆ ప్రయత్నం భంగపరిచాడు. అయితే, శ్రీకృష్ణుని లక్ష్యసాధనకు గర్వాంధులు,

శక్తిమంతులు అగు కురువంశీయులు ప్రధానమైన అడ్డంకిగా నిలిచారు. కౌరవులు చాలా కాలంగా భారతదేశపు ప్రముఖ పాలకు లందరిలోకి అధిక ప్రాధాన్యత గలవారిలో ముఖ్యులు. సమానస్థాయి గల స్వతంత్ర రాజులలో ఉన్నతమైన నాయకత్వ స్థాయి వారికి వంశపారంపర్య హక్కుగా సంక్రమించింది — ఒక నిరంకుశ ఆధిపత్యాధికారం. వారి గర్వాహంకారాలు, శక్తిసామర్థ్యాలు చెక్కు చెదరనంత కాలం, భారతదేశమందు ఐక్యతను స్థాపించుట అసాధ్యమని శ్రీకృష్ణునికి అర్థమయింది. అందుచేత కురువంశ నిర్మూలనకు కృతనిశ్చయు డయినాడు. అయితే భారత సామ్రాజ్యాధిపత్యానికి కురువంశీయులకు వారసత్వ హక్కు వున్నది. ఈ విషయాన్ని శ్రీకృష్ణుడు విస్మరించ లేదు. అనువంశికంగా సంక్రమించిన హక్కును హక్కుదారునికి దక్కనీయకపోవటం అధర్మ కార్యమవుతుంది గనుక భావి సామ్రాట్టుగా, న్యాయబద్ధంగాను, కురువంశ పెద్దగాను హక్కుదారుడైన యుధిష్ఠురుని నియమించుటకు యెన్నుకున్నాడు.

## శ్రీకృష్ణుడు పరమోత్కృష్ట ధర్మశీల సంపన్నుడు

శ్రీకృష్ణుడు పరమోత్కృష్ట ధర్మశీలత గలవాడు. తనకు అత్యంత ప్రీతిపాత్రులగు యాదవులకు కౌరవ వంశస్థుల స్థానే రాజ్యాధికారం కట్టబెట్టగల సమర్థత గలవాడైనప్పటికీ, అట్టి ప్రయత్నానికి ఒడిగట్టలేదు. అర్జునుడు తనకు అత్యంత ప్రియమిత్రుడైనప్పటికీ పాండవాగ్రజుడగు యుధిష్టరుని హక్కును కాలదన్ని అర్జునుడికి ఆధిపత్యం అంట గట్టలేదు. అయితే, కేవలం వయస్సునుగానీ, హక్కుభుక్తాన్ని గాని ఆధిపత్య స్థానానికి అర్హతగా పరిగణించుటలో హాని కలిగే ప్రమాదమున్నది. యుధిష్టురుడు అధర్మవర్తనుడు, ప్రజాకంటకుడు, లేక అసమర్థుడు అయివుంటే, తప్పక మరొకరిని రాజుగా ఎన్నుకొని వుండేవాడు. జన్మతః, వారసత్వ హక్కుదారుడిగా, దేశంలో పాటించబడుతున్న సాంప్రదాయా నన్నుసరించి, తగిన లక్షణాలు గలవాడిగా యుధిష్టురుడు ఆ హోదాకు తగిన అర్హత గలవాడు. అతని కన్నా అధిక నాయకత్వ లక్షణాలుగల, అధిక శక్తిశీలురైన, అధిక సమర్థతగల రాజు లెందరో వున్నప్పటికీ, కేవలం శక్తిసామర్థ్యాలు మాత్రమే రాజ్యాధినేత పదవికి అర్హత కలిగించలేవు. రాజు అయినవాడు ధర్మబద్ధమైన పాలనకు భద్రత కల్పించాలి, రాజప్రతినిధులను, ప్రజలను సంతృప్తులుగా నుంచాలి, దేశానికి రక్షణ నీయగలగాలి. ఈ మూడు లక్షణాలలో, మొదటి రెండింటిలో యుధిష్టురునికి సమానమైనవాడు వేరొకడు లేడు; అతడు

ధర్మదేవత పుత్రుడు, దయాదాక్షిణ్యాలు, ధర్మనిరతి గలవాడు, సత్యవాక్పరిపాలకుడు, సత్యసంధుడు, సత్యకార్య తత్పరుడు. తన ప్రజలకు అత్యంత ప్రీతిపాత్రుడు. అర్హతకు అవసరమైన చివరి లక్షణంలో లోటు ఏమైనా వున్నా దానిని వీరోచితులగు ఆతని సహోదరులు భీమార్జునులు తీర్చగల సమర్థులు. అప్పటి సమకాలిక భారతావనిలో పంచపాండవు లంతటి శక్తిసంపన్నులు, వీరోచితులగు రాజులు లేరు. అందువలన ఒక్కసారి జరాసంధుడి వధతో ఆటంకము తీరిపోగానే, శ్రీకృష్ణుని సలహా మేరకు, యుధిష్టర మహారాజు రాజసూయ యాగాన్ని పురాతన సాంప్రదాయానుసారం ఆచరించి సార్వభౌము డైనాడు.

## శ్రీకృష్ణుడు ఆరితేరిన రాజనీతిజ్ఞుడు

శ్రీకృష్ణుడు ఎంతటి ధర్మశీలత గలవాడో అంతటి రాజనీతిజ్ఞుడు. ఒక సాంప్రదాయ బద్ధమైన విధానంగాని, నియమం గాని లోపభూయిష్టము, హానికారకము, అవసరాలకు సమయానుకూలంగా సానుకూలమైనది కాదని తోచినప్పుడు, దానిని మార్పు చేయుటకు వెనుకాడేవాడు కాడు. దేశకాల పరిస్థితుల కనుగుణంగా ఆచారవ్యవహారాలను మార్చగల ప్రధాన సంస్కర్త. పాత విధానాలకు కట్టుబడిన పూర్వాచార పరాయణుడి దృష్టిలో ఒక వినూత్న సాహసానికి పాల్పడటమే ఒక మహా పాపము. యుధిష్టురుడి పతనంతో శ్రీకృష్ణుడికి తెలిసివచ్చింది, తెలియడం కాదు, మొదటి నుండి అతనికి తెలుసు, ఎందుకనగా అతడు దైవం కనుక —ద్వాపరయుగానికి సరిపడు ఆచార వ్యవహార శైలి యధాతధంగా కలికాలంలో పాటించబడ కూడదు అని. అందువలన అతడు తన భావి ప్రయత్నాలను ఆ మార్గంలో కొనసాగించ లేదు. కలి కాలానికి అనువైన రాజతంత్ర మేదైతే యుద్ధము, సంక్షోభంలాంటి వాటికి ప్రాధాన్యత నిస్తుందో దాని ననుసరించాడు. భవిష్యత్తులో సామ్రాజ్య పురోగతిని నిరాటంకం గావించుటకు గర్వాహంకారంతో మత్తెక్కిన కౌరవజాతి శక్తిసామర్థ్యాలను నిర్వీర్యం గావించాడు. కౌరవులకు అనాదిగా ప్రత్యర్థులు, సమాన శక్తిమంతులు అగు పాంచాలదేశ రాజులను కౌరవులను నిర్మూలించుటకు ప్రేరేపించాడు. కౌరవులపై పగతో రగులుతున్న ఇతర రాజ్యాధిపతులను యుధిష్టురునిపై ప్రేమతోనో లేక ధర్మసంస్థాపన పైన, ఐక్యతపైన గల ఇష్టంతోనో పాండవ పక్షాన చేరటానికి ఆకర్షితులను చేసాడు. యుద్ధానికి కావలసిన ప్రాథమిక ఏర్పాట్లను గావించాడు. శాంతి సమకూరదని, ఒక

వేళ ప్రాప్తించినా ఎంతో కాలం నిలువదని శ్రీకృష్ణునికి తెలుసు. అయినప్పటికీ, దర్మమార్గాను సరణపై గల గౌరవంతో, రాజనీతిని సక్రమంగా పాటించాలనే అభిలాషతో శాంతిస్థాపన ప్రయత్నాలను అంకితభావంతో చేపట్టాడు.

## కురుక్షేత్ర సంగ్రామం

కురుక్షేత్ర సంగ్రామం శ్రీకృష్ణుడు అనుసరించిన రాజనీతి వలన సంభవించిన పరిణామం అని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు. అతని లక్ష్యాలు కౌరవులను అంతమొందించడం, క్షత్రియుల అధికారాన్ని అంతమొందించట, ఒక నిర్వివాద సామ్రాజ్యాధిపత్యం మరియు భారతదేశ ఏకతను ప్రతిష్ఠించటం. ధర్మబద్ధమైన పరిపాలనా వ్యవస్థను స్థాపించుటకై చేసిన యుద్ధం న్యాయసమ్మతమైనది. ఆ న్యాయబద్ధమైన పోరాటంలో దైవ నియుక్తమైన విజేత వీరాధి వీరుడైన అర్జునుడు. అతడు దైవశక్తితో ఉద్యమించాడు. అర్జునుడు గనుక అస్త్రసన్యాసం గావించి వుంటే శ్రీకృష్ణుడు పడ్డ శ్రమ అంతా వృధా ప్రయాస అయ్యేది, భారతదేశ ఏకత సిద్ధించేది కాదు, దేశ భవిష్యత్తుకు ఒక తీవ్ర దుష్పరిణామం త్వరలోనే దాపురించేది.

## మహాభారత కాలం

మహాభారత కాలంలో అవని అంతా అమానుష్షమైన ఆసురికశక్తి భారంతో కుంగిపోతూండింది. అంతకు పూర్వంగాని, తదుపరిగాని అంతటి బలమైన, ఉగ్రతరమైన, శక్తివంతమైన క్షాత్ర ఆధిపత్య శక్తి విజృంభించి యుండలేదు, కాని అంతటి ఘోర భీకరశక్తి ఒక శుభ ప్రయోజనార్థం వినియోగించే అవకాశం లేశమాత్రం లేకుండింది. ఆ శక్తికి వాహికలుగా నున్నవారందరిలో ఆసురికప్రవృత్తి, స్వాతిశయం, గర్వాహంకారం, స్వార్థం, నిరంకుశత్వం నరనరాలలో నిండి వుండింది. శ్రీకృష్ణుడు ఈ ఆధిపత్యశక్తిని నిర్మూలించి, ధర్మస్థాపన చేయకపోయినట్లయితే పై నుదహరించిన దుష్ఫలితాలలో ఏదో ఒకటి తప్పక సంభవించి వుండేది. భారతదేశం అతి త్వరలోనే క్రూరులు, సంస్కారహీనులైనవారి చేతుల్లో పడి వుండేది. గుర్తించవలసిన విషయ మేమిటంటే కురుక్షేత్ర సంగ్రామం అయిదువేల సంవత్సరాల క్రితం చోటు చేసుకుంది; రెండు వేల సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత క్రూరాతిక్రూరులైన విదేశీయులు మొట్టమొదట సారి దాడి సలిపి సింధు నది ఆవల వద్దకు విజయవంతంగా చేరగలిగారు; ఆ

విధంగా అర్జునుడు నెలకొల్పిన ధర్మబద్ధమైన పాలన, భగవత్ప్రేరిత క్షాత్రశక్తి ప్రభావంతో దేశానికి రక్షణగా నిలిచింది. ఆ సమయంలో కూడా దేశంలో క్షాత్రశక్తి ఎంత ప్రబలంగా ప్రోగై వుండిందంటే, దానిలోని అతి స్వల్ప శాతం సైతం దేశాన్ని రెండువేల సంవత్సరాలు చైతన్యవంతంగా నుంచగలిగింది. ఆ క్షాత్రశక్తి బలంతోనే చంద్రగుప్తుడు, పుష్యమిత్రుడు, సముద్రగుప్తుడు, విక్రముడు, సంగ్రామసింహుడు, ప్రతాపుడు, రాజసింహుడు, ప్రతాపాదిత్యుడు, శివాజి లాంటి మహాపురుషులు దేశానికి దాపురించిన దురదృష్ట పరిస్థితులపై పోరాటం సాగించారు. ఈ మధ్యనే జరిగిన గుజరాత్ యుద్ధంలో మరియు లక్ష్మీబాయి చితిమంటలలో ఆ పోరాటజ్వాలల నుంచి వెలువడ్డ చివరి నిప్పురవ్వ ఆరిపోయింది. దానితో శ్రీకృష్ణుడి రాజకీయ విశ్వా సంయొుక్క సత్ఫలితం, దాని విశిష్టత అంతరించాయి. ఆ కారణంగా భారతావనిని మరియు ప్రపంచాన్ని రక్షించటానికి మరొక్క పరిపూర్ణ దివ్యావతార ఆవశ్యకత ఏర్పడింది. ఆ దివ్యావతార ఆవిష్కరణ అంతమొందిన పరబ్రహ్మశక్తిని పునః ప్రజ్వలింప చేసింది. ఆ దివ్యశక్తి క్షాత్రశక్తిని సృష్టించింది. కురుక్షేత్ర రక్తాభిషేకంలో భారతదేశ క్షాత్రశక్తిని శ్రీకృష్ణుడు హరించలేదు. అందుకు విరుద్ధంగా అమానుషమైన అసురశక్తిని నిర్మూలించుటతో అతడు పరబ్రహ్మ శక్తిని, క్షాత్రశక్తిని రక్షించాడు....

## భగవంతుడు భారతదేశాన్ని కురుక్షేత్రంలో రక్షించాడు

కలియుగంలో భారతదేశం పతనావస్థకు చేరిందన్న విషయం ఎవరూ కాదనలేరు. కానీ భగవంతుడు భువి పైకి దిగివచ్చింది పతనావస్థను కొనితేవడానికి కాదు, దైవావతార లక్ష్యాన్ని, పరమ ధర్మాన్ని, ప్రపంచాన్ని, మానవావళిని రక్షించడం కోసం. కలియుగంలో ప్రత్యేకంగా దైవం, తనను తాను ఒక పరిపూర్ణావతారంగా అభివ్యక్త పరచుకుంటాడు. కారణ మేమిటనగా కలియుగంలో మనిషి పతనమయ్యే ప్రమాదం అధికంగా నున్నది, అధర్మాచరణ అతి సహజంగా పెరిగే అవకాశమున్నది. అందువలన మానవజాతిని రక్షించుటకు, అధర్మాన్ని అంతమొందించుటకు, కలిపురుషుని మార్గాన్ని అడ్డుకోవడం ద్వారా న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని స్థాపించుటకు ఈ యుగంలో అవతారాలు మళ్ళీ మళ్ళీ పునరావృత మవుతుంటాయి. శ్రీకృష్ణుడి అవతారం నాటికే కలిప్రాభవం ప్రారంభమయ్యే సమయం ఆసన్నమయింది. ఆతని ఆగమన భయంతో కలిపురుషుడు తన రాజ్యంలోనే తాను కాలూనలేకపోయాడు.

దైవానుగ్రహం వల్లనే పరీక్షిత్తు కలిపురుషుని సార్వభౌమాధికారాన్ని ఆతని పాలనాకాలంలోనే అనుభవించనీయ లేదు. ప్రత్యామ్నాయంగా కలి పరిపాలనకు అయిదు గ్రామాలను అనుగ్రహించాడు. కలియుగారంభం నుండి మానవుడు కలిపుర ుషుల మధ్య ఒక భీకర పోరాటం చెలరేగింది; అది కలియుగాంతం వరకు కొనసాగు తుంటుంది. ఈ పోరాటం కొనసాగినంత కాలం నాయకులుగా, సహాయకులుగా పాత్రను పోషించటానికి తరచుగా దైవాంశలు దిగివస్తుంటాయి, దైవసాక్షాత్కారాలు జరుగుతుంటాయి. కలియుగారంభంలోనే దివ్యశక్తిని, దివ్యజ్ఞానాన్ని, దైవభక్తిని, నిష్కామ కార్యక్రమాలను చెక్కుచెదరకుండా నిలుపడానికి, అవి యుద్ధమందు ఉపకరించునట్లుగా బోధించుటకు, దైవం మానవాకృతిని దాల్చాడు. భారతదేశ భద్రతలోనే మానవజాతి బాగోగులు, అందుకై ఆకాంక్ష, అందుకు పునాది ఆధారపడి వుంటాయి. కురుక్షేత్రంలో దైవం భారతదేశానికి ఆ భద్రతను ప్రసాదించాడు. ఆ రక్తసంద్రంలో ఆ మహాపురుషుడు, లయకారకుడగు కాలపురుషుని రూపంలో ఒక నూతన ప్రపంచావిష్కరణ కేళీవిలాస ఆనందానుభూతిని పొందుట ప్రారంభించాడు.

*Benagali Writings, pp. 139-50*

శ్రీఅరవిందులు

## ధర్మరక్షణ

శ్రీకృష్ణావతారం గురించి పౌరాణిక మరియు జనబాహుళ్య భావన ఏమిటనగా కౌరవుల అధర్మవర్తన ఏదైతే దుర్యోధనుడు మరియు అతని సహోదరులలో మూర్తీ భవించిందో అది భూమికి ఎంత భారంగా పరిణమించిందంటే, భూదేవి భగవంతుడిని దిగివచ్చి తన భారాన్ని తగ్గించమని ప్రార్థించవలసి వచ్చింది. ఆ ప్రకారం విష్ణుమూర్తి శ్రీకృష్ణునిగా అవతరించి దౌర్జన్యానికి గురి అయిన పాండవులకు విమోచన కలిగించి, అధర్మ వర్తనులగు కౌరవులను అంతమొందించాడు. ఇతః పూర్వం చోటు చేసుకున్న విష్ణ్వవతారాలకు గల కారణాలు కూడా అలాంటివే, ఉదాహరణకు, శ్రీరామావతారం రావణుని దురాగతాలను, పరశురామావతారం యుద్ధోన్మాదులగు రాచరిక వర్గీయులైన క్షత్రియుల అక్రమ, అరాచక కృత్యాలను, వామనావతారం దైత్యరాజగు బలి చక్ర వర్తి పాలనను అంతమొందించుటకు అనే అభిప్రాయం బహుళ వ్యాప్తి చెందింది. కానీ అవతారం యొక్క కేవల క్రియాశీల, నైతిక లేక రాజకీయ లక్ష్యం ఏదైతే

ప్రజాభిప్రాయ మరియు పౌరాణిక రంగును పులుముకుందో అది అవతారం యొక్క అసలు లక్ష్యం కాదు. అది దాని ఆధ్యాత్మిక అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోదు. ఈ బాహ్య ప్రయోజనం మాత్రమే దాని సర్వస్వం అయితే, బుద్ధుడు, ఏసుక్రీస్తుల ఉద్యమ లక్ష్యం ఏదైతే దుష్కృత్యాలకు పాల్పడేవారిని నిర్మూలించి మంచివారిని రక్షించడం కాకుండా సర్వజనావళికి ఒక వినూత్న ఆధ్యాత్మిక సందేశాన్ని అందించి, వారంతా దివ్యత్వంలోకి ఎదిగి, ఆధ్యాత్మిక సిద్ధిని పొందగల ఒక నూతన ధర్మాన్ని బోధిస్తుందో, దానిని అవతార లక్ష్యం నుండి తొలగించవలసి వస్తుంది. ఆలా కాకుండా, ధర్మమనే పదానికి కేవలం మతపరమైన అర్థాన్ని ఆపాదిస్తే అది మతపరమైన మరియు ఆధ్యాత్మికపరమైన జీవన ధర్మ మనే అర్థాన్నిస్తుంది. అప్పుడా విషయం యొక్క సారాంశాన్ని అందుకోగలుగుతాము. కానీ అవతార కార్యంలోని అతి ప్రధానమైన అంశాన్ని విస్మరించే ప్రమాదంలో పడతాం. దైవావతరణల చరిత్రలో ఎల్లప్పుడూ ద్వివిధ కార్యాచరణను గమనిస్తాము. అవతారం మానవ జీవితంలో దైవకార్యాచరణను చేపడుతుంది. ఆ విధంగానే లోకంలో దైవసంకల్పం, దివ్యజ్ఞానం పనిచేసే తీరును చేపడుతుంది. ఆ కారణంగా అంతరాత్మలో చోటు చేసుకునే అంతర్గత పురోగతి ద్వారా మరియు జీవితంలో చోటు చేసుకునే ఉపరితల మార్పు ద్వారా బాహ్యమందున, అంతరంగ మందున ఎల్లప్పుడు అవతారం తనను తాను సాఫల్యం చేసుకుంటుంది.

*CWSA ???????? 169-170*

## శ్రీకృష్ణుని సందేశం

ఆధ్యాత్మికత జీవితం నుండి వేరైనదిగా భావించటం ఒక పొరపాటు. అదొక పొరపాటని మరో మారు చెపుతున్నాను. ఈశోపనిషత్తు అంటుంది, "సర్వం త్యజించు, అంతటిని ఆనందంగా అనుభవించటానికి, ఏ వ్యక్తి స్వాధీనమందున్న నీదికాని దానిని దురాశతో కాంక్షిచకు. కానీ, ఈ ప్రపంచమందు నీవు చేయవలసిన కార్యాలను కచ్చితంగా నిర్వర్తించు, నీ వందేడ్ల జీవితాన్ని జీవించాలని వాంఛించు; నీ కర్మబంధాల నుండి తప్పించుకొనుటకు నీకు వేరొక మార్గం లేదు." మతపరమైన మూర్ఖత్వ పరమావధి ప్రపంచం యొక్క పోరాటాలను మించనదని అనుకోవటం ఒక పొరపాటు. శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుడికి పదే పదే చేసే హెచ్చరిక పోరాటం ఆవశ్యకమని నొక్కి

చెపుతుంది; "పోరాడి నీ విరోధులను ఓడించు! నన్ను స్మరిస్తూ పోరాడు!, ఆధ్యాత్మికతను గుండెల నిండా నింపుకొని సర్వకార్యాలను నాకు సమర్పించి, కోర్కెలను విడిచిపెట్టి, స్వార్థప్రయోజన ఆకాంక్షలను విడనాడి .పోరాడు! నీ అంతరాత్మ అల జడిని నీ నుండి దూరం చేయి." ఒక నైష్టిక మతాచారరపరాయణుడు తన సాధారణ కార్యకలాపాల నుండి విడవడకపోయినప్పటికీ, కఠినమైన ప్రాపంచిక కర్మాచరణకు అతి సాత్వికుడిగా, అతి సాధు స్వభావుడిగా, అతి ప్రేమమయుడిగా లేక నిర్వీర్యుడిగా, నిరుత్సాహిగా మారుతాడు అని అనుకోవటం పొరపాటు. ఇందుకు వ్యతిరేక భావన నిచ్చే భగవద్గీతలో ఈయబడిన సమాధానానికి విరుద్ధమైనది, రాజీపడనిది వేరొకటి లేదు; ""ఎవరైతే తమ స్వభావం నుంచి అహంకారమును, స్వార్థపరతను తొలగించుకుంటారో, ఎవరు తమ అంతరాత్మను తమ చర్యల ప్రభావంతో క్షోభకు గురి కానీయరో, వారు ప్రపంచ మంతటినీ మృత్యువాత పడవేసినప్పటికీ, వారు మృత్యువుకు కారకులు గాదు, వారు నియమోల్లంఘన చేసినట్లు గాదు". స్వయంగా కురుక్షేత్ర మహాసారథి, విధ్వంసము, మృత్యువు తాండవమాడిన యుద్ధక్షేత్రమందు అర్జున రథసారథి, అతడే కర్మయోగానికి ప్రతిరూపంగా, నిర్వచనంగా నిలుస్తాడు. ఎందుకనగా శరీరమే రథం, ఇంద్రియాలు దానిని నడిపే గుర్రాలు, రక్తసిక్తము, ధూళిదూసరితము, పంకిలమైన ప్రాపంచిక దారుల గుండా శ్రీకృష్ణుడు మానవుని అంతరాత్మను వైకుంఠానికి చేరుస్తాడు.

*CWSA 13:12*

జన్మ కర్మ చ మే దివ్య మేవం యో వేత్తి తత్వతః
త్యక్త్వా దేహం పునర్జన్మ నైతి మా మేతి సోర్జున!
వీతరాగ భయ క్రోధా మన్మయమా ముపాశ్రితా
బహతో జ్ఞాన తపసా పూతా మద్భావ మాగతాః

## గీతను, గీతయొక్క సత్యార్థాలను తెలిపే విధానం

నేనొక మనిషిని కలిసాను. నా వయస్సు బహుశా ఇరవై ఒకటి అయి వుంటుంది, ఇరవైయో ఇరవై ఒకటో అనుకుంటాను. నేను కలిసిన వ్యక్తి ఇక్కడి నుండి వచ్చిన ఒక భారతీయుడు. అతను నాతో గీతను గురించి మాట్లాడాడు. ఒక అనువాదం వుండింది కానీ అది అధ్వాన్నంగా వుండింది. దానిని చదవమని సలహా ఇచ్చాడు. అందుకు విధానం తెలిపాడు — అది అతని విధానం. నాకు చెప్పాడు, "గీతను చదువు, ఈ గీత అనువాదం అంత గొప్పగా లేదు కానీ ఫ్రెంచి భాషలో ఉన్నది అది ఒక్కటే". ఆ సమయంలో మరే ఇతర భాషలలో దేనినైనా అర్థం చేసుకోగలిగేదానిని కాదు. అదీ గాక, ఆంగ్లానువాదాలు కూడా ఎంతో అధ్వాన్నంగా వుండేవి. అయినా అవి నా వద్ద లేవు. శ్రీఅరవిందులు వారి వ్యాసాలను అప్పటికి వ్రాయలేదు.

అతను అన్నాడు, "గీతను చదువు, శ్రీకృష్ణుడిని సర్వవ్యాపకుడగు భగవంతుని చిహ్నంగా, అంతస్థుడగు దైవంగా పరిగణించు". అతను చెప్పినదంతా అదే. ఇంకా అన్నాడు, "శ్రీకృష్ణుడు గీతలోని అంతస్థమైన దైవమని, నీలోని దైవం కూడా అతడే అన్న భావనతో చదువు". ఆశ్చర్యమేమిటంటే, ఒక మాసంలో పని పూర్తిగా జరిగింది!

*CWM 6:298-99*

## శ్రీకష్ణుడు అధిమానస ఆవతరణకు దారిని తెరిచాడు

శ్రీకష్ణుడు అధిమానస అవతరణ సంభావ్యతను, దానితో పాటు దానిని సిద్ధింప చేసుకోగలిగే స్థిరమైన, క్రియోన్ముఖమైన విధానాలను వెల్లడి చేసాడు. బుద్ధుడు మానసిక దశ నుండి నేరుగా పరమాత్మలో లయమొందే నిర్వాణ దశకు చేరడానికి ప్రయత్నించాడు. తదుపరి, ఆదిశంకరులు దానిని మరో మార్గంలో సాధించుటకు ప్రయత్నించాడు. ఇద్దరికీ నామరహితుడు, నిరాకారుడు అగు పరబ్రహ్మను చేరుటకు మధ్యన వున్న ఇతర దశలను దాటవేయటంలో ఏకాభిప్రాయం వుండింది. అందుకు భిన్నంగా శ్రీకష్ణుడు పరిణామక్రమ మార్గానుసరణను పాటించాడు. ఆ మార్గంలో తరువాత వేసే అడుగు నిరాకార నిర్గుణ పరబ్రహ్మ వైపుగా కాదు, అతిమానసం వైపుకు. మధ్యంతర దశలను అధిగమించే ప్రయత్నంలో బుద్ధుడు, ఆదిశంకరులు

ఇద్దరూ విముక్తికి దారితీసే క్రియోన్ముఖ కోణాన్ని విస్మరించి అడ్డదారిని తొక్కే పొరపాటు చేసారని అనుకుంటాను. అందువలన కల్కి దానిని సరిచేయవలసి వచ్చింది.
*CWSA 28:487*

శ్రీకృష్ణుడు దివ్యచైతన్య ప్రకాశం కాడు. శ్రీకష్ణుడి అవతరణలోని అర్థం అధిమానస దివ్యత్వం అవతరించి స్వయంగా అతిమానసాన్ని, దివ్యానందాన్ని కొనిరాకపోయినా వాటి అవతరణకు కావలసిన ఏర్పాట్లు గావించుటను సూచిస్తుంది. శ్రీకృష్ణుడు దివ్యానందమయ కోశానికి ప్రతీక; అధిమానసం ద్వారా పరిణామక్రమ మార్గం తన దివ్యానందమయ స్థితికి చేర్చటానికి దానిని బలపరుస్తాడు.

*

శ్రీకృష్ణుడు శ్రమించినది అధిమానస చైతన్యం మానసికంలోను, ప్రాణికంలోను క్రియాశీల మగుటకు.

*

చెప్పబడిన దేమిటనగా శ్రీకష్ణుడు భూమిపై అవతారంగా ఆవిష్కరించడం మానవులకు అధిమానస చేతన వెల్లడి కాగల సంభావ్యతను కల్పించి, దానికి కట్టుబడి వుండుటకు అని. ఏ విధంగానైతే శ్రీరామావతారం మానసికపరమైన మానవమాత్రుడి రూపం దాల్చిందో, ఆ విధంగా. ఒక వేళ శ్రీకష్ణుడే ఒక అధిమానస 'దైవం' అయివుంటే, దాని అర్థం అతడు దైవావతారం కాదని, దైవం కాదు కానీ తానే దైవాన్నని వాదించే వేరెవరో నని — అనగా ఏదో విధంగా తాను దైవమని తలిచే ఒక దేవత అని.

*

అతి కొద్దిమంది మాత్రమే శ్రీకష్ణుని ఒక అవతార పురుషుడిగా గుర్తించారని నేననుకుంటాను. కచ్చితంగా అది ఏమాత్రం సార్వత్రిక గుర్తింపు కాదు. అతనికి అత్యంత సన్నిహితులుగా మెలగిన కొందరు కూడా ఆ విధంగా పరిగణించ లేదనిపిస్తుంది — అంతగా ప్రముఖులు కానటువంటి విదురుడు మొదలగువారు తప్ప.

శ్రీకష్ణునితో పాటు వున్న వారందరు, చూడటానికి మనుషుల మాదిరిగానే కనిపించేవారు. వారి మధ్య పరస్పర సంభాషణ, కార్యాచరణ మనుషులు తమ తోటి మనుషులతో జరిపినట్లుగానే వుండేది. వారి చుట్టూ వున్నవారు వారిని దేవతలుగా భావించలేదు. శ్రీకృష్ణుడు స్వయంగా ఒక మానవమాత్రుడిగానే చాలామందికి



## శ్రీకృష్ణుడు భువిపై అవతరించింది విముక్తిని, దివ్యానందాన్ని ప్రసాదించటానికి

శ్రీకృష్ణునికి సంబంధించినంత వరకు, అతను భువికి దిగి వచ్చింది విముక్తిని, దివ్యానందాన్ని అందివ్వటానికి; ప్రకృతి ప్రకంపనాలకు, నియమాలకు, తమ భావోద్వేగాలకు, తప్పిదాలకు దాసులైన మానవులకు, వారు సర్వేశ్వరుడి శరణు చొచ్చినట్లయితే సమస్త బంధనాల నుండి, పాపాల నుండి విముక్తి పొందగలరని ప్రబోధించడానికి. కానీ మానవులు వారి అవినీతికరమైన అలవాట్లకు, నీతినియమాలకు చాలా వరకు వశ్యులు (ఎందుకనగా, అవినీతి లేకుండా నీతి నియమ నిష్ఠ వుండదు) పాపభూయిష్టమైన నడవడిపై వారికి ప్రీతి మెండుగా నుండుటచేత నిష్కళంక జీవనశైలిగల ఎవరిని కూడా సహించ లేరు. అందువలననే శ్రీకష్ణుడికి తాను స్వయంగా అమరుడైనప్పటికీ, అతనికి ఈ క్షణాన బృందావనంలో భౌతికమైన శారీరక ఉనికి లేదు.

*CWM 10:59-60* అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి

తెలుసు. కేవలం కొందరు మాత్రమే అతనిని దైవంగా ఆరాధించారు.

*CWSA 28:499-00*

శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

# యోగేశ్వరః కృష్ణ

## శ్రీకష్ణుని పట్ల ప్రేమ, భక్తి

...ఇప్పుడు శ్రీకష్ణుని విషయానికి వద్దాం. సునాయసంగా, ముక్కుసూటిగా ఆయన వైపు కెందుకని వెళ్ళడం లేదు. సునాయసంగా చేరడమంటే ఒక ప్రగాఢ విశ్వాసం కలిగి వుండడం. ఆతడు తప్పక వింటాడనే దృఢ నమ్మకంతో ప్రార్థించాలి. సమాధానం రావడంలో ఆలస్యం జరిగితే, ఆతడికి తెలుసు, ఆతడు ప్రేమమయుడు అని దృఢంగా నమ్మాలి. అంతేగాక కాలనిర్ణయంలో అంటే యెప్పుడు బదులివ్వాలో తెలిసిన అత్యంత ప్రజ్ఞావంతుడాయన అని కూడా దృఢంగా విశ్వసించాలి. ఆతడు వచ్చినప్పుడు యెదురు దెబ్బలు తగిలి రాళ్ళ మీద పడిపోకుండా, అవస్థ పడకుండా వుండేందుకు యీ మధ్యకాలంలో ప్రశాంతంగా నీ క్షేత్రాన్ని స్వచ్ఛంగా తయారు చెయ్యి. అదీ, నా సలహా, నేనేం చేప్తున్నానో నాకు తెలుసు — ఎందుకనంటే నీవేం చెప్పినప్పటికీ, మనుషుల కుండే యిబ్బందులు, సంఘర్షణలు అన్నీ నాకు తెలుసు, అంతే గాదు వాటి నివారణ కూడా నాకు తెలుసు. అందుగనే, సంఘర్షణలను, యిబ్బందులను వీలైనంత వరకు తగ్గించడానికి తక్కువ సమయం మాత్రమే పట్టేటట్లు నేనెప్పుడూ వాటి మీద వత్తిడి కలిగిస్తుంటాను — అంతరాత్మికం వైపు మలుపు దిరిగి, విశ్వాసం, పరిపూర్ణ, సరళమైన, నమ్మకం మీద ఆధారపడడం జరిగేటట్లు వత్తిడి కలిగిస్తుంటాను. ఇవి వైష్ణవ యోగసూత్రాలు అని నీకు మరోసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. మోహం, విరహాల మధ్య వూగిసలాడే మరో వైష్ణవ మార్గం వున్నదనే మాట నిజమే. ఏ మార్గాన్నైనా చిత్తశుద్ధితో ఆచరించేవాడు భగవంతుని చేరుకొంటాడు అనేదాన్ని నీవు అనుసరిస్తున్నట్లుగా కన్పిస్తోంద, కాని దాన్ని నేను కాదనను. దాన్ని అనుసరించేవాళ్ళు విరహంలోని, భగవంతుని దాగుడుమూతలాట

లోని, దివ్యప్రియుడు కన్పించకపోవడం, కవ్విస్తుండడం లాంటి వాటిలో కూడా ఒక రసాన్ని కనుగొంటారు. వాళ్ళు తమ జీవితకాలమంతా ఆతని వెంటపడతూనే వున్నా, తమ దృష్టి నుండి తప్పించుకుపోతున్నాడనీ, అందులో కూడా వాళ్ళు రసాన్ని ఆస్వాదించామనీ, ఆయన వెంట పడకుండా వుండలేమనీ వారిలో కొందరు గానం చేసారు. కాని నీకు మాత్రం అందులో రసం కన్పించలేదు. అందుకని నీవు చెప్పినదానికి నా నుంచి అంగీకారాన్ని ఆశించవద్దు. వీలైనన్ని విధాలుగా శ్రీకృష్ణుని వెంటపడు, ఆతనిని చేరుకొంటాననే దృఢనిర్ణయంతో ఆయన వెంటపడు. చేరుకోలేనేమో అనీ, లేక మధ్యలో ఆగిపోతానేమో అనీ అనుకోవద్దు. సుమా!

*CWSA 29:487--88*

## శ్రీకృష్ణుని సరాసరిగా చేరుకోవడం అంత తేలిక కాదు

శ్రీకష్ణుని సరాసరి చేరుకోవడం, మంచిదీ కాదు, తేలికా కాదు. కొన్ని సందర్భాల్లో సాధకుని ధోరణిలో స్పష్టత, యేక మనస్కతలలో జోక్యం చేసుకొనేదేదైనా చొరబడితే అది అత్యంత ప్రమాదకారి కూడా అవుతుంది. అటువంటప్పుడు యే తప్పుడు కోరికైనా, అహంభావమైనా, గర్వమైనా, లైంగిక అపరిశుద్ధతైనా, అత్యాశయైనా లేక యితర బలహీనత ఏదైనా సాధనను అపమార్గం పట్టించి, భగ్నం చేసి, కుప్పకూల్చి ఆధ్యాత్మికంగా భ్రష్టు పట్టేటట్లు చేయడానికి దారి తీయవచ్చు. స్వయంగా శ్రీకష్ణుని ప్రభావం, అది నిజంగా ఆయనదే అయితే, అపకారం కలిగించే ప్రభావం కాలేదు. కాని యితర ప్రభావాన్ని అతనిదిగా పొరపడి, అంగీకరించడం తేలికగా జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా ఆతడు దివ్యప్రేమ, దివ్యసౌందర్యం, దివ్యానందాల ప్రభువు. అపసవ్య విధానాలను అనుసరించే వాళ్ళందరూ తమ అన్వేషణలో, అతని వైపు వెళ్ళడంలో గూడా సమస్త విధానాలు అనుసరించే ప్రమాదం వుంది. అందుచేతనే కృష్ణుని మరో విధంగా గాక గురువు ద్వారానే చేరాలని కొంతమంది ఋషులు చెప్పడానికదే కారణమై వుండవచ్చు. మానవ స్వభావానికి సంబంధించిన సాధారణ లక్ష్యాలు, ఫలితాలపై వ్యామోహం వుండగూడదని, వైరాగ్యం తప్పనిసరి అనీ వాళ్ళు గట్టిగా చెప్పడానికదే కారణం. ఆతని కోసంక్షేత్రం స్వచ్ఛంగా తయారయ్యేంత వరకు కృష్ణుడు తనను తాను మనకు చూపుకొనకపోవడానికి కారణం కూడా అదే. ఆతనిలా తనను చూపుకొనే యేదైనా శక్తి లేక ప్రభావం, ఆయనలా కన్పించే రూపాన్ని లేక

ఆయనదే అన్పించే కంఠస్వరాన్ని అనుకరిస్తూ జోక్యం చేసుకోవచ్చు. దానికి లోబడితే ప్రమాదంలో పడ్డట్లే. నిజంగా సంసిద్ధం కానివారికి, ఆయన నిజంగా కన్పిస్తే అది కూడా అతనిని అయోమయానికి గురిచేస్తుంది. అందుచేత యీ ప్రమాదాలకు వ్యక్తి జాగరూకుడై వుండాలి. వాటికి వ్యతిరేకంగా గురువే అతనికి రక్షణ యిచ్చే కవచంలా తనను నిలబెట్టుకుంటాడు.

*CWSA 29:488-89*

## కృష్ణుడు ప్రేమపాత్రుడు

...నిన్ను వేధిస్తున్న విషయాన్నే తీసుకొందాం. అది భక్తుని అనుభూతికి, పరిశీలకుని పరిశీలనకు మధ్య నెలకొనే సంశయాస్పద స్థితి. నిజమే, భక్తుడు కృష్ణుని ప్రేమిస్తాడు. ఎందుకనంటే కృష్ణుడు ప్రేమించదగ్గవాడు గనుక, అంతేగాని మరే కారణం చేత కాదు. అది అతని అనుభూతి, పైగా అది యథార్థమైన అనుభూతి. తనలోని యేది తనను ప్రేమించేట్లు చేసిందనిగాని, తన భావావేశాలను విశ్లేషించుకోవాలని గాని తన బుర్రను వేడెక్కించుకోవలసిన పని లేదతనికి. తాను ఆతనిని ప్రేమిస్తున్నాననే వాస్తవం చాలు అతనికి. కృష్ణునిలోని ప్రేమింపజేసే గుణంలోనే, ఆతడు తనను చూపించుకొనే విధానంలోనే, ఆతని పిలుపులోనే, వేణునాదంలోనే కృష్ణుని కృపా కటాక్షం వుంది. అది చాలు అతనికి హృదయానికి, అతనిలో యింకేవైనా అధికంగా వుందనుకొంటే అది, యితరులు, లేక సర్వేలూ ఆయన వేణుగానాన్ని వినాలనీ, ఆయన మోమును దర్శించాలనీ, యీ ప్రేమ సమస్త మాధుర్యాన్నీ, ప్రహర్షాన్నీ అనుభూతి చెందాలనే కోర్కెై వుంటుంది.

## బాహ్య పరిస్థితుల కంటె ఆంతరిక సంసిద్ధత చాలా ప్రధానం

ఉదాహరణకు, బ్రాహ్మణస్త్రీలు కృష్ణుని పిలుపుకు బదులు పలుకలేదు. గోపికలే యెందుకని పిలుపును అందుకొని వెంటనే బదులు పలికారు అని అడిగేది, అడిగేవాని మనస్సే గాని, హృదయం కాదు. ఒకసారి మనస్సు ఇలా ప్రశ్నిస్తే, చెప్పగలిగిన సమాధానాలు రెండున్నాయి. ఏ కారణమూ లేని కృష్ణుని సంకల్పం, మనస్సే చెప్పే ఆతని నిరపేక్ష నిర్ణయం, లేక ఆతని నిర్హేతుక చాపల్యత, లేక పిలువబడిన హృదయ సంసిద్దత, అంటే అధికార భేదం. మూడవ సమాధానం; పరిస్థితులు,

ఉదాహరణకు ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రాన్ని పరిమితులు గల రక్షణ ప్రదేశాలుగా చేయడం (అంటే పరిమితీకరిస్తూ చుట్టూ హద్దు లేర్పరచడం — అను). కాని పరిస్థితులు యే విధంగా, దివ్యకృపను పనిచేయకుండా ఆపగలవు. ఆవరణలుగా విడగొట్టబడి నప్పటికీ, క్రైస్తవులు, మహ్మదీయులు కృష్ణుని కృపకు తప్పక బదులు పలుకుతారు. పులులు, పిశాచాలు గూడా, ఆయనను చూడడం జరిగితే, ఆయన మురళీరవాన్ని వినడం జరిగితే, తప్పక ఆతనిని ప్రేమిస్తాయి. కాని కొంతమందే దానిని వినడం, ఆయనను దర్శించడం జరుగుతోంది, యితరు లెందుకని వినలేకపోతున్నారు, కనలేకపోతున్నారు? ఇక్కడ మనకు రెండు ప్రత్యామ్నాయాలు కన్పిస్తున్నాయి. ఎంచుకొనడానికి గాని, తిరస్కరించడానికి గాని, దయచూపడానికి, చూపకపోవడానికి, లేదా కనీసం తన దయను త్వరితంగా చూపించడంలో గాని, ఆలస్యంగా చూపించ డంలో గాని, యెటువంటి కచ్చితమైన కారణం లేకుండానే కృష్ణుని దివ్యకృప తానెవరిని పిలవాలని సంకల్పిస్తుందో వారినే పిలుస్తుంది. లేకపోతే తన పిలుపు విన గానే చలించి, యెగిరి గంతులేస్తూ వచ్చేందుకు సిద్ధంగా వున్న హృదయాలను ఆయన పిలుస్తాడు. అటువంటప్పుడు గూడా తగిన సమయం వచ్చేదాకా ఆతడు వేచి వుంటాడు. బాహ్యసంబంధ అర్హత మీద లేక యుక్తమైనదిగా కన్పించే ఆకారం మీద అది ఆధారపడదనే మాట నిస్సందేహంగా యథార్థమే. అది అనేక గట్టి పొరలలో చిక్కుపడిపోయి వున్నప్పటికీ మనకు కన్పించని, కృష్ణునికి మాత్రమే కన్పించేదీ, మేలుకొనడానికి సంసిద్ధంగా వున్న హృదయమూ అయి వుండవచ్చు. వేణునాదం ప్రారంభం కాక ముందే చాలా కాలం నుండీ బహుశా అదక్కడ వేచి వుండి వుంటుంది. మేలుకొలిపే స్వరాలు విన్నపుడు హృదయం యెగిరి గంతులేస్తూ రాకుండా కఠిన పొరలచే వెనుకకు బలవంతాన నెట్టబడకుండా, ఆ పొరలను కరగించివేయడంలో అతను తీరిక లేకుండా వుండి వుండవచ్చు. గోపికలు విని అడవి లోనికి పరుగులు పెట్టారు — యితరులలా చేయలేదు — లేక అదొక జానపదుని సంగీతమని గాని, లేక ఒక అనాగరిక గోవుల కాపరైన ప్రియుడు తన ప్రేయసి కోసం వేణువు నూదు తున్నాడని గాని, శిక్షణ పొందిన, సంస్కారం గల గుణవంతుని చెవులు, దైవం పిలుపుగా దానిని గుర్తించ తగనిదని గాని, వాళ్ళు దానిని గురించి ఆలోచించారా?

## అధికార భేదం

అధికార భేదాన్ని గురించి చెప్పవలసి వుంది. అయితే దానిని విశాల హృదయంతో అర్థం చేసుకోవాలి. కొందరికి కృష్ణుని మురళీరవాన్ని వినగల అధికారం వుండవచ్చు. కొందరికి క్రీస్తు పిలిపుకు, శివతాండవానికి స్పందించే అధికారం వుండవచ్చు. ప్రతివారికీ తనదంటూ ఒక మార్గం వుంది, దైవం పిలుపుకు అతని స్వభావం బదులు పలికే ప్రత్యేక విధానం వుంది. అధికారాన్ని గురించి కఠినమైన మానసిక మాటలలో చెప్పలేం. అది ఆధ్యాత్మికానికి సంబంధించినది, సూక్ష్మ మైనది, మార్మికమైనది, పిలువబడినవానికి, పిలిచిన దైవానికి మధ్యగల రహస్యం అది.

*CWSA 29:491-92*

శ్రీ అరవిందులు

## శ్రీకృష్ణుడు, ఆతని గారడి

కృష్ణుడే కావాలనుకొంటే అతడు కృష్ణుని తప్పక సంపాదించుకొంటాడు — కాని కృష్ణుడు అతనిని చాలా యిబ్బంది పెడ్తాడు. యెప్పుడైనా హఠాత్తుగా రావచ్చు గాని వెంటనే మాత్రం రాడు. కాని ఆతనినే పిచ్చిగా, ఉడుం పట్టు పట్టినట్లు, దేనికైనా సరే తెగించి అందుగు సంసిద్ధమై ఆతనినే కోరుకోవాలి. కోరడం లాగానే, వేచి వుండడం కూడా అతనికి తెలిసి వుండాలి. ఎంతో కాలం తిరస్కరణకు గురి కావలసి వచ్చినా, వెనుకాడకుండా పట్టుబడ్తూనే వుండాలి, అంతరాత్మిక సంబంధమైనది అలా చేయగలుగుతుంది. దానినెలా చేయాలో మనస్సు, ప్రాణికాలు కూడా నేర్చుకోవాలి.

*

అత్యున్నత ఆధ్యాత్మిక భాగాల నుండి, భౌతికం వరకూ గల సమస్త అస్తిత్వ సమస్తాంగాలలలో దైవం యెడల సంపూర్ణ, సమగ్ర, పరిపూర్ణ ప్రేమస్వరూపం రాధ. దైవం యెడల సమస్త అస్తిత్వపు పరిపూర్ణ ఆత్మసమర్పణను, సంపూర్ణ సమర్పణను కొనితెస్తుంది, దేహంలోనికి, అత్యంత పదార్థ ప్రకృతిలోనికి పరమానందాన్ని ఆవాహన చేస్తుంది.

*CWSA 32:72-73*

కృషుడు మాయావి అనీ, ఆతనితో వ్యవహరించడం కష్టమనీ, ఆటాడటం కష్టమనీ, లీల అనబడే ఆతని క్రీడావిలాస ధోరణిని ఆతని అనుయాయూలు వెంటనే మెచ్చరనీ ప్రసిద్ధి చెందిన మాట నిజం. కాని ఆతని మాయలలో ఒక హేతుబద్ధత, ఒక రహస్య విధానం వుంది. వాటి నుండి ఆతడు వెలువడి, నీతో మంచిగా వుండడం మొదలు పెట్టినప్పుడు ఆతడెంతో మహిమాన్వితమైన ఆకర్షణ కలవాడిగా, మోహం కలిగించే వానిగా, పరవశింప జేసేవానిగా కనిపిస్తాడు. అది యింతవరకూ నీవు పడిన బాధనంతా పరిహరిస్తుంది, పరిహరించడం కంటే అధికమే చేస్తుంది.

*

గోపికలు సాధారణ స్త్రీలు గారు. 'అసాధరణ' అనే పదానికున్న మాములు అర్థంలో. పరాకాష్టకు చేరిన వారి ప్రేమచేత, భావావేశపూరిత భక్తి చేత, యెట్టి మినహాయింపులు లేని ఆత్మార్పణచేత వారు అసాధరణ జీవులైనారు. ఇతర విషయాలలో, చదువు సంధ్యలు, బాహ్య శుచి, శుభ్రత వగైరా వగైరా విషయాల్లో అతని దెంత తక్కువ స్థాయి యైనా అతనికి  పైన చెప్పిన గోపికల కున్న ప్రేమ లాంటిది వుంటే అతడు తేలికగా కృష్ణుని అనుసరించి ఆతనిని చేరుకోగలడు. అదే గోపికల సంకేతంలోని అర్థంగా నాకు కన్పిస్తోంది. అందులో యింకా అనేకమైన విశిష్టత లున్నాయి, నిజమే; ఆ అనేకమైనవాటిలో ఇది ఒకటి మాత్రమే.

*

రాధతో వున్న కృష్ణుడు దైవప్రేమకు సంకేతం. వేణునాదం దైవప్రేమ పిలుపుకు, నెమలి విజయానికి సంకేతాలు.

*CWSA 30:156*

## శ్రీకృష్ణకాంతులు

పసిడి, నీలం కాంతులు రెండూ కృష్ణుని కాంతులే.

*CWSA 30:118*

తెలుపు వన్నెగల నీలం కృష్ణుని లేక నా కాంతి. మదురు నీలాలు తరచుగా ఉన్నత చేతన నుండి వెలువడే కాంతిని సూచిస్తాయి.

*

రంగుకు సంబంధించి కచ్చితమైన లక్షణం దాని ఛాయ మీద, స్వభావం మీద,

నీలకాంతి అర్థం ఆధారపడి వుంటుంది. చంద్ర-కాంతిలాంటి తెలుపువన్నె గల నీలం, కృష్ణుని కాంతి లేక శ్రీఅరవిందుని కాంతి అని ప్రసిద్ధి — తేలికపాటి నీలం తరచుగా దీప్తివంతమైన మనస్సుకు చెందినదై వుంటుంది — ఉన్నత మనస్సుకు చెందిన మరో ముదురు నీలం కాంతి కూడా వుంది. ప్రాణికంలో ఒక శక్తికి సంబంధించిన, నీలలోహిత వర్ణానికి దగ్గరగా వుండే మరో కాంతి కూడా వుంది.

*CWSA 30:126*

కృష్ణునికి సంబంధించిన విభిన్న కాంతు లున్నాయి — తేలికపాటి వజ్రనీల కాంతి, యెరుపు ఛాయగల లేతనీల కాంతి, ముదురు నీలకాంతి, వగైరా. అది యే భూమిక మీద అభివ్యక్తమౌతుందో దాని మీద దాని ఛాయ ఆధారపడి వుంటుంది.

అధిమనస్సులో కృష్ణుని కాంతి వజ్రనీలం, ఎరుపు ఛాయగల లేతనీలం అంతః స్ఫూర్తి మనస్సులో కృష్ణుని కాంతి.

*

కృష్ణుని కాంతికి సంబంధించిన తెలుపువన్నె గల చంద్రకాంతి నీలం వున్నది — భక్తికి సంబంధించిన యెరుపు ఛాయగల నీలకాంతి, భౌతికమనస్సుకు చెందిన ముదురు నీలం, ఉన్నత మనస్సుకు చెందిన నీలమణి నీలం తదితర అనేక రకా లున్నాయి.

*

నీలం అంతా కృష్ణుని కాంతి కాదు. నీలం రాధ వర్ణం కూడా.

*

దైవ కనికరపు కాంతి లేక రంగు నిజానికి నీలి ఊదా కాంతి, అలాగే కృష్ణుని కృప కాంతి కూడా.

*CWSA 30:125*

*

## వైష్ణవభక్తి, అతిమానస యోగం

కృష్ణుడు భక్తికి సంబంధించి, నేను అనేక సార్లు చెప్పాననుకొంటున్నాను. కృష్ణుని ఆరాధనకు, లేక వైష్ణవభక్తి రూప ఆరాధనకు నా కెట్టి అభ్యంతరం యెంత మాత్రం లేదు. అలాగే నా అతిమానస యోగానికి, వైష్ణవభక్తికి మధ్య కూడా యే విధమైన

అసంగత్వమూ లేదు. వాస్తవానికి అతిమానస యోగానికి ఒక ప్రత్యేక, విశిష్టమైన రూపమంటూ యేదీ లేదు. అన్ని దారులూ, దైవానికే దారి తీసేటట్లు, అన్ని విధానాలు అతిమనస్సుకే దారితీస్తాయి.

నేను నీకు తప్పకుండా సహాయం చేస్తాను, చేస్తూనే వున్నాను, యెప్పుడూ చేస్తూనే వుంటాను. అలా చేయకుండా వుంటాననీ, లేక నిన్ను పంపించి వేస్తాననీ, అనుకోవడంలో అర్థం లేదు. పట్టుదలతో నీవు కొనసాగితే, నీవు కోరుకొనేటటువంటి శాశ్వతభక్తి, సాక్షాత్కారాలు నీకు ప్రాప్తించకుండా పోవు. సర్వం సంసిద్ధమై, సమయ మాసన్నమైనదని ఆతడు తెలుసుకొన్నప్పుడు ఆతడు వాటిని అనుగ్రహిస్తాడని కృష్ణునిపై పూర్తి నమ్మకముంచడాన్ని నీవు నేర్చుకోవాలి.

*

## ప్రతి వ్యక్తీ తన స్వకీయ మార్గంలో పయనించాలి

...కృష్ణుని కాంక్షించడంలోనూ, లేక నీవు దివ్యానందాన్నడగడంలోనూ లేక సంయోగం కాంక్షించడంలోనూ లేక అటువంటి మరిదేనిలోనైనా నా కెటువంటి అభ్యంతరం లేదని అనేకసార్లు గతంలో చెప్పే వున్నాను. అతిమనస్సునే కాంక్షించాలనీ, లేక నన్ను అవతారంగా అంగీకరించాలనీ నేనెప్పుడూ నిన్ను గాని ఇతరులనుగానీ బలవంత పెట్టలేదు. నీవు లేక యితరులు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానంగా యివి వెలువడ్డాయి. నేను వాటిని జ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయాలుగానే చూచాను. తన స్వకీయ మార్గంలో, తన స్వకీయ స్వభావాన్ననుసరించి ప్రతి వ్యక్తీ తన గమ్యాన్ని చేరవలసిందే. వైష్ణవాదార్శా న్ననుసరించి అహైతుక భక్తి, అత్యున్నతమైన, అతి త్వరితంగా గమ్యాన్ని చేర్చే మార్గం. దానికి తగినవానిని కాదని యెవరైనా అనుకొంటే, సహైతుక భక్తి అతనికి  బాగానే సరిపోతుంది. లేక అసలు భక్తి వైపే తిరగలేడనుకుంటే యితరమైన అనేక మార్గాలున్నాయి. దేన్నీ అనుసరించడాని కిష్టపడకపోయినా 'యక్స్' వేసిన ప్రశ్నకు నేనిచ్చిన సమాధానంలో చెప్పినట్లు, పరమాత్మను లేక భగవంతుని, లేక కృష్ణుని లేక శ్రీమాతను లేక మరి దేన్నైనా కనుగొనాలని అతని స్వభావంలో దేనివల్లనైనా వత్తిడి కలిగి, అది దాని వెంటపడితే, అదే అతని మార్గమౌతుంది.

నీలో వున్న తపనను నీవు తెలుకుకొంటే, మంచిది, దాన్నే నీవు తిన్నగా అను

సరించు — మరెటువంటి ప్రశ్నల అవసరం లేదు, యిటూ, అటూ పోవలసిన అవసరం లేదు. హృదయం కాంక్షించేదానిని అది చేరేంతవరకు హృదయాకాంక్షనే అనుసరించాలి.

*CWSA 29:487-93*

## కృష్ణ

భువి కావలిగ వున్న కృష్ణ పాదాలకై కాంక్షించు
భువి ఆకొన్న హృదయ సంవేదన నెరిగిన నేను
ఈ భయంకర మధుర జగతి లోనికి
అంతరాత్మ జననాని కర్థమ్మ కనుగొంటి తుదకు.
అమృత నేత్రాల సుందర రూప దర్శనమయ్యె
దివ్యప్రియుని మురళీరవ గాఢావేశమ్ము వింటి
నా హృదయమందు నిత్య మూగిన్యైన విషాదమును
చ్యుతిలేని ప్రహర్షపు ఆకస్మిక ఆగనమ్ము నెరింగితి
చెంతకు మరింత చెంత కారవమ్మాకర్షించు
విచిత్ర సుఖానుభూతితో జీవితమ్ము పులకరించు
తన ప్రభువు తనతో వసించుటకై, తనను స్పర్శించుటకై, కౌగలించుటకై
తాను వలపింప జేయు చోటు సమస్త విశాల ప్రకృతి
గతించన యుగాలీ ఒక్క ఘడియకై జీవించె
తుదకు నాలో, ప్రపంచమ్ము, ధన్యనైతినని పులకించె

*

## విశ్వతాండవం

(కృష్ణ తాండవం, కాళీతాండవం)

విశ్వతాండవ నృత్యానికి కలవు రెండు లయలు.
బాధ, విషాద, విధి నిర్ణయ లయల కనుగుణంగా
భయ, మాధుర్యాల జీవన చదరంగంలో
నర్తించే కాళీ పదఘట్టనలను వింటున్నా నిరంతరం.

ఆచ్ఛాదిత మహోపదేశితుడి కఠిన పరీక్షకు
మృత్యు కౌగిలితో యోధుడైన అంతరాత్మ క్రీడకు
విధి భీకర వ్యాయామశాల లోని మల్లయోధునకు
దివ్యకృపకు ఒకే ఒక మార్గం ఆత్మబలిదానం,
మర్మాలకు కీలకాన్ని మానవ విషాదాలు రూపునిచ్చాయి
స్వప్న మహా కాలాల వ్యర్థాల నుండి పరమ సత్యపు యిరుకు బాట
పదార్థ సమాధి నుండి లేచేందుకు అంతరాత్మ సప్తద్వారాలు
ఆమె విషాదాంత రచనా వస్తువు సామాన్యోద్దేశ్యాలు.
కాని ప్రకృతి ద్వారా కృష్ణుని తాండవం సాగి
ఎప్పుడు ఆతని మధురమైన హాసం, ప్రహర్షం, ప్రేమ ముసుగు తొలగిపోతుందో?

*CWSA 2:608, 590*

శ్రీఅరవిందులు

# శ్రీఅరవిందులు, శ్రీకృష్ణుడు

వాసుదేవస్సర్వమితిః మనుష్యుల నుంచి వేరుచేసి తన యెత్తైన గోడలతో నన్ను బంధించిన జైలు వంక చూచాను. అదింకెంత మాత్రం జైలు కాదు, నన్ను చుట్టుముట్టి వున్న వాసుదేవుడే. నా జైలుగది ముందున్న చెట్టుకొమ్మల క్రింద నడిచాను, అది చెట్టు కాదు, వాసుదేవుడే అని నాకు తెలిసింది. అచట నిలబడి తన నీడను నాపై బరపుతున్న వాసుదేవునిగా చూచాను. నా జైలుగదికి తలుపు లాగా తన ధర్మాన్ని నిర్వర్తిస్తున్న కటకటాల వంక చూచాను, అక్కడ కూడా వాసుదేవుడే దర్శన మిచ్చాడు. నన్ను రక్షిస్తూ, కావలి కాస్తూ నిలుచున్న నారాయణునిగా జైలు సిపాయిని చూచాను. నాకు పడకగా ఉపయోగపడేందు కిచ్చిన ముతక కంబళ్ళపై పరుండినపుడు, నా చుట్టూ, నా మిత్రుడు, ప్రియుడు అయిన శ్రీకృష్ణుని బాహువులనే సంవేదించాను. ఆతడు నా కిచ్చిన లోతైన దృష్టి ప్రప్రథమ ప్రయోజనం యిది. జైలులోని ఖైదీలను, దొంగలను, హంతకులను, వంచకులను చూచినపుడు, వాసుదేవుడినే చూచాను. ఈ

మసిబారిన అంతరాత్మలు, దుర్వినియోగపరచబడిన దేహాలలో నేను కనుగొన్నది నారాయణునినే.

*CWSA 8:5*

## కృష్ణునివైపు తిరగడం ఒక అవరోధం కాదు

నీవు కృష్ణుని వైపు మరలడం అనేది ఒక అవరోధం కాదని యిదివరకే చెప్పానను కొంటాను. ఏదేమైనప్పటికీ నీ ప్రశ్నకు సమాధానంగా నీ కనుకూలంగా దానినే నేను ధృవీకరిస్తున్నాను. నా స్వకీయ సాధనలో ఆతడే స్వయంగా నిర్వహించిన అత్యధిక భాగాన్ని పరిగణన లోనికి తీసుకొంటే, నీ సాధనలో ఆతడు నిర్వహించే పాత్రను అభ్యంతరకరమైనదిగా చెప్పడం వింతగా అనిపిస్తుంది. శాస్త్రీయ తత్వం ఒక మౌఢ్యానికి, కర్మకాండలు వగైరాలకు సంబంధించిన దవుతుందే గాని, ఆధ్యాత్మిక అనుభవం అవ్వదు. కృష్ణుని మీద యేకాగ్రత అంటే, ఇష్టదేవతకు ఆత్మార్పణ గావడం అన్న మాట. నీవు కృష్ణుని చేరితే దైవాన్ని చేరతావు. నిన్ను నీ వతని కర్పించుకోగలిగితే, నిన్ను నీవు నాకూ యిచ్చివేసుకోగలవు. ఈ విషయాన్ని కనుగొనడంలో నీ అశక్తత యెందుకనంటే, నీవు భౌతికానికి సంబంధించిన విషయాల మీద తెలిసో తెలియకో యెక్కువ పట్టుబడ్తున్నావు.

శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె, వి. రావు

## శ్రీకృష్ణుడు, వేదాలు

శ్రీకృష్ణుడు నాకు వేదాల యొక్క యదార్థమైన అర్థం తెలిపాడు. అంతే కాదు, మానవ బాష రూపకల్పనను, దాని మూలాలను తెలియపరచే ఒక నూతన భాషా శాస్త్రి పరిజ్ఞానాన్ని అందించి దాని ఆధారంగా ఒక కొత్త 'నిరుక్తము' (వేదాంగ అర్థ నిర్వచనము) రచించి తద్వారా వేదానికి గల గూడార్థ విశ్లేషణ చేయడం కూడా తెలిపాడు. భారతీయులకు గాని, యూరోపియన్లకు గాని తెలియని ఉపనిషత్తు లన్నింటి అర్థాన్ని తెలిపాడు. అందువలన సమస్త వేదవేదాంతాలను పునః విశదీకరించి మత వ్యవస్థ, దాని మూలంగా, ఎలా ఏర్పడింది, అంతటా అది ఒకే విధంగా జరిగిన తీరు, నేను వివరించవలసి వచ్చింది. ఈ విధంగా ప్రపంచంలో మతపరమైన

జీవన విధానానికి భారతదేశం కేంద్రమని, భారతదేశం తన సనాతన ధర్మమార్గం ద్వారా ఆ వ్యవస్థను కాపాడుటకు నిర్దేశింపబడిందని నిరూపించబడుతుంది.
*CWSA 36:177-178*

## సిద్ధి దివస్: శ్రీకృష్ణుడు శ్రీఅరవిందుల శరీరమందు చేరిక

1926 లో నేనొక అధిమానస కల్పన చేయటానికి ఉపక్రమించాను. అదేమిటనగా నేను అధిమానసాన్ని ఈ భూమిపై పదార్థం లోనికి కొనివచ్చాను. (అతీతమైన అద్భుతాలు, రకరకాల సంఘటనలు జరగటం ఆరంభమవుతుండింది.) నేనడిగాను ఈ దేవతల నందరినీ అవతరించమని, తమకు తాముగా ఒక శరీరంతో అభివ్యక్తం కమ్మని (వారిలో కొందరు సేసమిరా ఒప్పుకోలేదు). సరే, స్వయంగా నా కళ్ళతో ఏ శ్రీకృష్ణుడైతే అప్పటికే శ్రీఅరవిందులతో సంపర్కంలో నున్నాడో ఆ శ్రీకృష్ణుడిని చూసాను. అతడు శ్రీఅరవిందుల శరీరమందు చేరడానికి సమ్మతించాడు. అది నవంబరు 24 న జరిగింది, ఆ రోజునే 'దివ్యమాత' ప్రారంభం.

అది ఈ విధంగా నుండింది: శ్రీకృష్ణుడు శ్రీఅరవిందుల శరీరంలో చేరటానికి, అక్కడ స్థిరపడటానికి సమ్మతించాడు. ఒక చోట అవతరించటానికి, ఒక దేహంలో స్థిరంగా నుండటానికి మరియు కేవలం అడపాదడపా విచ్చేస్తూ, తరచూ పరిభ్ర మిస్తూండే ప్రభావానికి చాలా వ్యత్యాసం ఉంది, నీకు తెలుసా. దేవతలు అన్ని వేళలా అటూ ఇటూ తిరుగుతుంటారు. మనం కూడా మన అంతరంగ అస్తిత్వాలలో చలిస్తూ వుంటాము, ఒకేసారి వేల కొలది చోట్ల నటిస్తుండటం తెలిసిన విషయమే. ఎప్పుడో ఒకసారి రావటానికి మరియు శాశ్వతంగా ఒకే దేహానికి కట్టుబడి వుండటానికి, ఒక శాశ్వత ప్రభావానికి మరియు ఒక శాశ్వతమైన ఉనికికి మధ్య వ్యత్యాస ముంది....

వారు మనుషులతో వ్యవహరించటం మాని తమ గదిలో ఏకాంతంగా గడపటానికి నిర్ణయించుకున్నది అప్పుడే....

ప్రతి దేవత ఒక వ్యక్తిలోకి అవతరింప జేయడం కోసం నేనొక రకామైన 'అధిమానస కల్పన' చేయడం ప్రారంభించాను. ఒక అసాధారణమైన ఊర్ధ్వగమన మలుపు అది! సరే, ఈ వ్యక్తులతో నేను సంబంధం నెలకొల్పుకొని శ్రీకృష్ణునితో చెప్పాను. "ఇదంతా చాలా బాగుంది, కానీ ఇప్పుడు నేను కోరేది భూమి పైన ఒక సృష్టిని — నీవు అవతరించాలి?" 'సరే' అన్నాడు. అప్పుడాయనను స్వయంగా కళ్ళతో

చూచాను (అంతరంగ నేత్రాలతో అనుకోండి) శ్రీకృష్ణుడు తనకు తానుగా శ్రీఅరవిందులతో కలిసిపోవడం.

ఇది 1926 లో జరిగింది.

అది కేవలం... (ఏ విధంగా చెప్పాలి?) శ్రీకృష్ణుడు పాల్గొనటంలా ఉండింది. అది శ్రీఅరవిందులకు ఎలాంటి మార్పును కలిగించలేదు: అది గత కాలానికి చెందిన ఆకృతి ఒకటి ప్రస్తుత కాల్పనిక సృష్టిలో పాల్గొనటానికి సమ్మతించటం తప్ప అంతకు మించి మరేమీ కాదు. అది కొంతకాలం క్రిందట జరిగిన భగవంతుని అవరోహణ ఒకటి నూతన సాక్షాత్కారంలో పాలు పంచుకొనుటకు ఇప్పుడు సమ్మతిని తెలపడం.

పరమ శివుడు, అందుగు భిన్నంగా, సమ్మతించ లేదు. "కాదు, నీవు నీ కార్యాన్ని ముగించినప్పుడే నేను వస్తాను, ప్రపంచం ప్రస్తుతమున్న స్థితిలో నేను రాను కానీ ఉపకరించటానికి సిద్ధంగా నున్నాను" అని అన్నాడు.

*The Mother: Conversations with a disciple, August 2, 1961*

## శ్రీకృష్ణునితో నడవటం

గతంలో శ్రీఅరవిందులు అక్కడ వున్నప్పుడు, నేను ఆ ఇంట్లో నివసించాను. అది ఇప్పుడు అనుబంధ శయనాగారం. అక్కడ ఒక పెద్ద వసారా వుండేది. ఆ వసారాలో అటూ ఇటూ పచారు చేస్తుండేదాన్ని. (శ్రీఅరవిందులు తన గదిలో పని చేసుకుంటూండేవారు). నేను ఒక్కతినే నడిచేదాన్ని. కానీ ఎప్పుడూ ఒంటరిగా లేను; శ్రీకృష్ణుడు ఎప్పుడూ అక్కడ వుండేవాడు — దైవంగా గుర్తింపు పొందిన శ్రీకృష్ణుడు. అయితే అతడు ఆజానుబాహుడు, బహు అందగాడు, అతనిది పరిహాస్యాసపదమైన నీల మేఘచ్ఛాయ కాదు, ఆ బూడిద వర్ణపు నీలం! ఆ విధంగా కాదు. ఎల్లప్పుడు, మేము ఎల్లప్పుడూ కలిసి పచారు చేసేవాళ్ళం, ఇద్దరం కలసి నడిచేవాళ్ళం. అతను కొంత వెనుకగా, (వెనుకుచూపే సంజ్ఞ) దాదాపు మెడకు, భుజాలకు వెనుక వుండేవాడు. నేను కొద్దిగా ముందర వుండేదాన్ని, నా తల అతని భుజంపై వాలి వున్నట్లుగా. అతను నడుస్తుండేవాడు (నా తల ఆతని భుజంపై ఆనుకున్న అనుభూతి నాకు కలుగ లేదు, కానీ అది ఆ విధంగా నుండేది). అలా నడుస్తుండేవాళ్ళం, మాట్లాడుకునేవాళ్ళం. ఆ మాదిరిగా సంవత్సరం పైగా కొనసాగింది, ప్రతి రోజూ

తెలుసా. తరువాత ఆగిపోయింది. ఆ తరువాత అతన్ని అప్పుడప్పుడు చూసేదాన్ని (మేము కొత్త ఇంటికి మారినప్పుడు చూసాను): కొన్ని సార్లు రాత్రులందు, నేను బాగా అలసివున్నప్పుడు అతను వచ్చేవాడు, నేను అతని భుజంపై ఆనుకొని నిదురించేదాన్ని. కానీ, నాకు బాగా తెలిసింది, అది శ్రీఅరవిందులు తమను తాము వ్యక్తపరచుకునే ఒక విధానమని. ఇక్కడికి నేను వచ్చినప్పుడు (శ్రీమాత ప్రస్తుతమున్న గది) శ్రీఅరవిందులు వెళ్ళిపోయారు. నా మంత్రం వల్లె వేసుకుంటూ పచారు చేయటం ప్రారంభించాను. శ్రీఅరవిందులు అరుదెంచారు. శ్రీకృష్ణుడు ఏ స్థానంలోనైతే ఉండేవాడో అదే స్థానంలో వారు వున్నారు. (తల వెనుక చూపే అదే సంజ్ఞ) నేను నడిచేదాన్ని. అతను అక్కడే వుండేవారు. ఆ విధంగా ప్రతి రోజూ కలిసి నడిచేవాళ్ళం. ఆ అనుభవం ఎంత ప్రగాఢంగా, ఎంత అద్భుతంగా పరిణమించిందంటే, నాలో ఒక ఆలోచన మొలకెత్తింది, “ఎందుకోసం మనుషుల బాగోగులు గురించి, విషయాల గురించి పట్టించుకోవాలి, ఎప్పటికీ ఇలానే వుండి పోవాలని నా కోరిక”. ఆయన నా ఆలోచనను పసిగట్టారు. ఇలా అన్నారు, “ఇకపై నేను రావటం లేదు”. అంతే, ఆగిపోయారు. “చాల మంచిది” అనుకొని ఆ దివ్య ప్రభువు నుద్దేశించిన నా మంత్రం జపించటం ప్రారంభించాను. అతను రావాలని, నాతో కలసి నడవాలని, వేరొక రూపంలో గాకుండా స్వయంగా తానే రావాలని చాలా ప్రయత్నించాను. అంతే, ఆ దివ్యశక్తి, ఆ దివ్య ఉనికి, సమస్తము అక్కడ ప్రత్యక్షమయినాయి. అతడు నా వెన్నంటి వున్న అనుభూతి అధికంగా, సుస్పష్టంగా కలిగింది — భావనామాత్రంగా. కొన్ని దినాల వరకు నేను దేనికో దగ్గర అవుతున్నాననే ఒక విధమైన భావన కలిగింది. నిన్నటి దినాన ఆ భావన అరగంట సేపు కొనసాగింది. అది అతి సన్నిహితమైన దివ్య ఉనికి — దివ్యసన్నిధి — ఒక యదార్థమైన, సమగ్రమైన ఉనికిలా వుండింది. స్వయంగా ఆ దివ్యపురుషుడే నాతో ఇలా అన్నాడు, “మొదట శ్రీకృష్ణుడు, తదుపరి శ్రీఅరవిందులు, ఆ తరువాత నేను” అని.

*The Mother: Conversations with a disciple, 18th June, 1965*

## శ్రీకృష్ణునితో తాదాత్మ్యం

నా స్వంత ఆధ్యాత్మిక గొప్పతనము శ్రీకృష్ణుని ఆధ్యాత్మిక ప్రతిభా విశేషంతో పోల్చి నాదే శ్రేష్ఠమైనదని వాదిస్తానని ఊహించకు. ఆ ప్రశ్న ఎప్పుడు యుక్తమవు

తుందంటే శ్రీఅరవింద సాంప్రదాయము, వైష్ణవ సాంప్రదాయము రెండూ ఒకదాని కొకటి భిన్న మైన, పరస్పర వైరుధ్యం గల మతవర్గాలుగా విడిపోయి, ప్రతి సాంప్ర దాయము తనదైన దైవమే గొప్పది అని పట్టు పట్టినప్పుడు మాత్రమే. ఇప్పుడున్న పరిస్థితి అలాంటిది కాదు. మరో విషయం. ఏ కృష్ణుడిని నేను సవాలు చేయాలి? సర్వాతిశాయి అగు దైవమైన గీతలోని శ్రీకృష్ణుడినా లేక పరమాత్ముడు, పర బ్రహ్మము, పురుషోత్తముడు, విశ్వవ్యాప్తుడు, పరమేశ్వరుడు, జగత్ప్రభువు, సర్వ మయుడు, వాసుదేవుడు, సర్వజీవుల హృదయాలలో అంతస్థుడిగా నున్నవాడినా లేక బృందావనంలో, ద్వారకలో, కురుక్షేత్రంలో అవతరించిన దైవము. నా యోగానికి మార్గదర్శి, ఎవరితోనైతే నేను తాదాత్మ్యం చెంది వున్నానో, అతడినా? అదంతా నాకు ఏదో వేదాంతపరమైన, మానసికమైన విషయం కాదు; దినదినం, గంట గంటకు సిద్ధించే, నా చైతన్యపు మూలపదార్థానికి సన్నిహితమైన సాక్షాత్కారం.

*CWSA 35:431-32*

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి

# దివ్యావతార ఆగమనం వలన కలిగే అంతర్గత ఫలితాలు

దివ్యావతార ఆగమనం వలన అంతర్గతంగా లభ్యమయ్యే ఫలితాలను అందుకోగల వారెవ్వరు? ఎవరైతే ఆ దివ్యావిర్భావ మరియు దైవకార్యాచరణల యదార్థ లక్షణాలను తెలుసుకొని, తమ చేతనలో ఆతని ఉనికి నిలుపుకొని, తమ అస్తిత్వం ఆసాంతం ఆతనికి శరణాగతి గావిస్తారో, — 'మన్మయామాం ఉపాశ్రితః' — ఎవరు ఆత్మజ్ఞాన సిద్ధితో పవిత్రీకరించబడి నిమ్నప్రకృతి నుండి విముక్తులై దివ్య అస్తిత్వ మరియు దివ్యస్వభావ స్థాయిని — 'యద్భావం' —అందుకోగలరో, అట్టివారు ఆ ఫలితాలను పొందుతారు. దివ్యావతార ఆగమనం జరిగేది మనిషిలోని నిమ్నస్వభావాని కన్నా మిన్నదైన దివ్యస్వభావాన్ని బహిర్గతం చేయడానికి; దివ్యప్రేమ, దివ్యశక్తి, దివ్యప్రకాశ భరితమైన, విశ్వగతమగు, వ్యక్తిగతంకాని, నిస్వార్థ, నిరహంకార, స్వేచ్ఛాయుత దైవకార్యాచరణలు ఏమిటో వెల్లడించటానికి, మానవచేతనను తన దివ్యవ్యక్తిత్వంతో నింపి, పరిమితమగు అహంకారపూరిత వ్యక్తిత్వం స్థానే దైవికమైన వ్యక్తిత్వాన్ని

ప్రతిష్టించి తద్వారా అది అహం నుండి ముక్తం గావించబడి అనంతమైన విశ్వగత స్థితిలోకి, జననమరణ పరంపర నుండి అమరత్వం లోకి ఎదుగుటలో చేయూత నివ్వటానికి దివ్యావతారం ఉపకరిస్తుంది. అవతార పురుషుడి రాక దివ్యశక్తి, దివ్యప్రేమ సమన్వితమైనది. మానవులను తనకు ఆకర్షితులను చేసి తద్వారా వారి ప్రశాంత జీవనశైలికి సరిపడని మానవ సంకల్పాలు, మానవ సహజ భయాందోళనలు, సంఘర్షణలు ఆగ్రహావేశాలలో మ్రగ్గకుండా వాటి వలన కలిగే అశాంతి, బాధ నుండి ముక్తులై దివ్యమైన ప్రశాంత మహదానంద వాతావరణంగల దైవసన్నిధిలో ఆశ్రయం పొందుటకు ఉపకరిస్తుంది. అతడు ఏ రూపంతో, ఏ నామంతో, ఎటువంటి దివ్యలక్షణాలతో అవతరిస్తాడనేది అంత ప్రధానమైన విషయం కాదు, ఎందుకనగా అన్ని మార్గాలలో, వారి స్వభావానికి అనుగుణమైన విధంగా మనుషులు దైవనిర్దేశిత మార్గాన్ని అనుస రిస్తున్నారు. చివరకు అవి ఆతని దరి చేరుస్తాయి. ఆ దైవంయొక్క ఏ లక్షణము వారికి అనువైనదిగా నుంటుందో ఆ మార్గానుసరణ వారికి ఉత్తమమైనది. మనుషులు దైవాన్ని ఏ విధంగా నమ్ముతారో, ఏ విధంగా అతనిని ప్రేమించి ఆతనిలో ఆనందం పొందుతారో, దైవం కూడా ఆ విధంగానే మనిషిని నమ్ముతాడు, ప్రేమిస్తాడు, అతనిలో ఆనందం పొందుతాడు — "యే యధా మాం ప్రపద్యంతే తాం స్తదైవ భజామ్యహం".

*CWSA 19:175-176*

శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: తుమ్మల లక్ష్మి